

1925 - 2015

χρόνια

Μηνιαία ηλεκτρονική έκδοση του Πανελληνίου Σωματίου Θεάτρου Σκινών
Περίοδος Γ' Τεύχος 96 Δεκέμβρης 2015

Καλά Χριστούγεννα

Για επαγγελματίες καραγκιοζοπαίχτες:

• Οι αναρτήσεις, στην εκπαιδευτική πύλη του Υπουργείου Παιδείας, ανασυντάσσονται.

• Οι επαγγελματίες караγκιοζοπαίχτες πρέπει να αποταθούν στη Δικτυακή Εκπαιδευτική Πύλη του Υπουργείου Παιδείας και να κάνουν νέα αίτηση εγγραφής τους, στο σχετικό πίνακα, ή να υποβάλλουν, ταχυδρομικά, την αίτησή τους, καθώς και τον πίνακα, με τα στοιχεία παράστασης.

• Η ανάρτηση στην εκπαιδευτική πύλη δεν αποτελεί έγκριση, αφού η πραγματοποίηση παραστάσεων έγκειται σε απόφαση του Συλλόγου των Διδασκόντων.

Πληροφορίες στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, τηλ.: 2103443023
Αθήνα, 5/11/2015

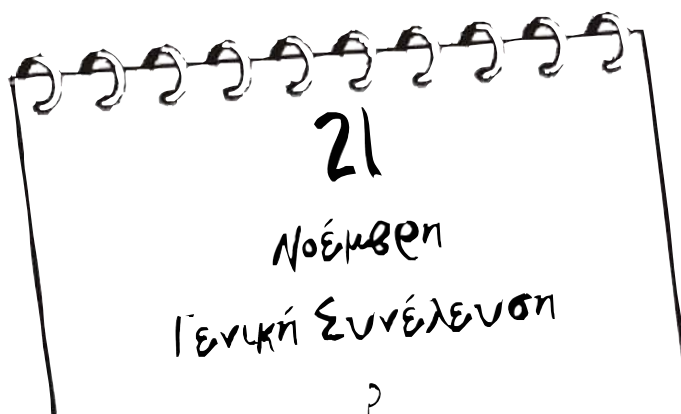
Για το Παν. Σωμ. Θεάτρου Σκιών
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
Πάνος Καπετανίδης Αργύρης Αθανασίου

Με συμμετοχή αρκετών μελών, πραγματοποιήθηκε η ετήσια Γενική Συνέλευση των μελών του Π.Σ.Θ. Σκιών, στις 21 Νοέμβρη.

Πέρα από τα τυπικά θέματα ημερήσιας διάταξης, έγινε ένας πολύ γόνιμος διάλογος, με προτάσεις, για το μέλλον της τέχνης μας, που είναι συνυφασμένο, με το μέλλον του επαγγελματία караγκιοζοπαίχτη.

Στη συνέλευση, παραβρέθηκε και κόσμησε με την παρουσία του και το μεστό λόγο του, ο Τάσος Κούζαρος, γιος του αείμνηστου μεγάλου караγκιοζοπαίχτη και ζωγράφου, Σπύρου Κούζαρου. Την ίδια μέρα, ο Τάσος έγινε και μέλος του Σωματείου.

Στην σελίδα 3, δημοσιεύουμε την έκθεση της Ελεγκτικής Επιτροπής για την οικονομική διαχείριση του Σωματείου, η οποία δεν διαβάστηκε στην Γ.Σ. για τεχνικούς λόγους.

ΕΚΔΟΤΗΣ: Πάνος Β. Καπετανίδης Τηλέφωνο: 210 46 16 664

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟΥ ΣΚΙΩΝ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ 1925

Τζωρτζ 6 ΑΘΗΝΑ ☒ 10677

ΕΚΘΕΣΗ ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σήμερα ημέρα **Τρίτη 17/11/15** και ώρα **11:00** μ.μ., στα γραφεία του Πανελληνίου Σωματείου Θεάτρου Σκιών συνήλθε η εξελεγκτική επιτροπή μετά από πρόσκληση του ταμία του Σωματείου για τον ετήσιο έλεγχο και για την περίοδο από **20/11/2014** μέχρι **17/11/2015**

Παρόντα τα νόμιμα μέλη της, - Δηλαδή:

1ος Ταυλάτος Μιχαήλ. Απών ο 2ος Ντούμπας Κων/νος & 3ος Χατζηναγνώστου Παναγ.

Η Εξελεγκτική Επιτροπή παρέλαβε το βιβλίο Εσόδων – Εξόδων καθώς και όλα τα δικαιολογητικά πληρωμών και εισπράξεων.

Μετά την παραβολή βιβλίων και δικαιολογητικών πληρωμών και εισπράξεων, κατά την συγκεκριμένη περίοδο προέκυψαν τα πιο κάτω αποτελέσματα:

α) Το υπόλοιπο καθαρό της προηγούμενης περιόδου ήταν σε ΕΥΡΩ	9.825,71 €
β) Τα ΕΣΟΔΑ ανήλθαν σε ΕΥΡΩ	+2.010,73
δ) Τα ΕΞΟΔΑ ανήλθαν σε ΕΥΡΩ	-2.541,72
Για μεταφορά στην επόμενη περίοδο	9.294,72
Το αρνητικό ποσό ("ζημία") της περιόδου είναι: -530,99	

Από τα παραπάνω φαίνεται ότι το καθαρό υπόλοιπο του ταμείου του Σωματείου στις **20/11/2014** είναι: # **9.294,72 €** # **ΕΝΝΕΑ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΔΙΑΚΟΣΙΑ ΕΝΕΝΗΝΤΑ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΕΥΡΩ & ΕΒΔΟΜΗΝΤΑ ΔΥΟ ΛΕΠΤΩΝ**

Από αυτά, τα ποσά:

Των # ΔΥΟ ΧΙΛΙΑΔΩΝ ΕΠΤΑΚΟΣΙΩΝ ΟΓΔΟΝΤΑ ΔΥΟ Ευρώ & ΕΒΔΟΜΗΝΤΑ ΔΥΟ ΛΕΠΤΩΝ # είναι κατατεθειμένο στην EUROBANK ΑΡ.Λ 0026.0062.17.0200632294	2.782,72 €
Το υπόλοιπο του καθαρού ποσού # ΕΞΙ ΧΙΛΙΑΔΩΝ ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΩΝ ΔΩΔΕΚΑ ΕΥΡΩ & ΔΕΚΑΕΝΝΕΑ ΛΕΠΤΩΝ # είναι στα χέρια του ταμία.	6.512,19 €
ΣΥΝΟΛΟ ποσού για μεταφορά στην επόμενη περίοδο: ΕΝΝΕΑ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΔΙΑΚΟΣΙΑ ΕΝΕΝΗΝΤΑ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΕΥΡΩ & ΕΒΔΟΜΗΝΤΑ ΔΥΟ ΛΕΠΤΩΝ	9.294,72 €

Τέλος επισημαίνεται ότι υπάρχει **πλήρης τάξη** στο ταμείο του Σωματείου τα δε αναγραφόμενα ποσά **στο βιβλίο Εσόδων - Εξόδων** που συνοδεύονται με τα αντίστοιχα παραστατικά, καθώς και οι κινήσεις του τραπεζικού λογαριασμού περιέχουν τις αντίστοιχες εγγραφές. Όλα δε είναι μέσα στα πλαίσια του προϋπολογισμού που ψηφίστηκε από την προηγούμενη Γενική Συνέλευση.

Αθήνα **Πέμπτη 17 Νοέμβρη 2015**

Μετά τιμής

Τα μέλη της Εξελεγκτικής Επιτροπής του Πανελληνίου Σωματείου Θεάτρου Σκιών

Ο Ταμίας

1)

Ταυλάτος Μιχαήλ

Πασχαλίδης Ευστρ.

**ΝΕΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΣΤΗΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΘΕΑΜΑΤΟΣ-
ΑΚΡΟΑΜΑΤΟΣ**

ΠΡΟΣ:
ΟΛΑ ΤΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ Π.Ο.Θ.Α. ΚΑΙ ΤΟΥΣ
ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ

Αγαπητοί Συνάδελφοι,
Η σύνθεση του νέου Διοικητικού Συμβουλίου, που
προήλθε από το 22ο Τακτικό Συνέδριο και συγκροτήθηκε σε σώμα στις 17-11-2015, είναι η
εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΙΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
Α΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΣΚΟΝΔΡΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
Β΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΦΡΑΓΚΙΟΓΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: ΚΕΧΑΓΙΟΓΛΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: ΚΑΡΟΥΝΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
ΤΑΜΙΑΣ: ΜΠΙΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜ. ΣΧΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΦΟΡΟΣ: ΣΥΓΓΕΝΙΩΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ
ΜΕΛΗ: ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ ΛΙΛΑ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ, ΣΑΜΑΡΤΖΗΣ
ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ, ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ,
ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ Π.Ο.Θ.Α.,
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΙΤΗΣ
Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΕΧΑΓΙΟΓΛΟΥ

Liberté • Égalité • Fraternité

RÉPUBLIQUE FRANÇAISE

Παρίσι,

13 Νοέμβρη 2015

ΚΑΤΙΑ ΣΑΒΒΙΔΟΥ: Ανάρτηση στο Facebook, 14 Νοεμβρίου, στις 7:59 π. μ.

Οι νεκροί ξεπέρασαν τους 150. Όλοι εμείς, οι απλοί άνθρωποι, προβάλλουμε ένα πελώριο ΓΙΑΤΙ, όπως το νιώθουμε, όποτε χάνεται έστω και μία ανθρώπινη ζωή. Πολιορκούμε, πια, από παράλογες και αποτρόπαιες εικόνες, νεκρούς πρόσφυγες στα παράλια του

Αιγαίου, νεκρούς πάνω σε στιγμές χαράς στο Παρίσι, νεκρούς, νεκρούς, νεκρούς... Προσωπικά, με τη γνώση και την εμπειρία μου, έβλεπα τον κατήφορο της ανθρωπότητας, αυτό το ανακάτεμα των ανθρώπων, χωρίς κανόνες πολιτισμού, παιδείας, ειρηνικής συνύπαρξης. Και το μέγαλωμα γενιών νέων χωρίς ιδανικά, μέσα από την υπερκατανάλωση και τη θεοποίηση των μέσων της τεχνολογίας και του ατομικισμού. Ο καθένας για τον εαυτό του, χωρίς συμπόνια, χωρίς συναίσθημα, χωρίς στόχο, όπως αυτό εκδηλώνεται, χρόνια τώρα, στην καθημερινότητά μας και το βλέπουμε στις συμπεριφορές των ανθρώπων, στο δρόμο, στο λεωφορείο, στις συνδιαλλαγές τους, παντού. Καθόλου αγωγή, μηδέν ευγένεια και σεβασμός, όλα για την κονόμα και την επικράτηση. Νιώθω τόσο προδομένη που αγωνίστηκα από τα 17 μου, για έναν καλύτερο κόσμο και δεν κατάφερα τίποτα, όχι μόνο εγώ, αλλά και άλλοι συνομήλικοί μου. Ξύπνησα, σήμερα, τραγικά μπερδεμένη. Ο Θεός να βάλει το χέρι του, σ' αυτό το τερατούργημα που ζούμε.

«ΚΑΛΩΣ ΤΟ ΑΦΕΝΤΙΚΟ ΑΠΟΞΩ» ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ

του **Θωμά Αθ. Αγραφιώτη**

Τον περασμένο Ιούνιο, στα πλαίσια του Διεθνούς Φεστιβάλ Πάτρας 2015, παρουσιάστηκε (στο Αίθριο του Παλιού Δημοτικού Νοσοκομείου, στην Άνω Πόλη της Πάτρας) μια κωμική παράσταση κουκλοθεάτρου, με τον τίτλο: «Καλώς το αφεντικό απόξω».

Πρόκειται για μια παλιά φαρσοκωμωδία καταστάσεων, γνωστή σε μας και από τον μπερντέ του Καραγκιόζη, η οποία απευθύνεται, κύρια, σε μεγάλους, αλλά και σε μικρούς, θυμίζοντας τις παλιές καλές λαϊκές κωμωδίες, τόσο του παραδοσιακού Θεάτρου Σκιών, όσο και του παλιού ελληνικού κινηματογράφου. Η παράσταση είχε ως σκοπό της να δώσει το

έναυσμα για την αναβίωση της τέχνης του κουκλοθεάτρου της Πάτρας και ήταν αφιερωμένη στη μνήμη του πολύ σπουδαίου, παλιού πατρινού καραγκιοζοπαίχτη και ανδρικοελοπαίχτη, Σωτήρη Ασπιώτη (1926-1989), η οικογένεια του οποίου παρακολούθησε την παράσταση, μεταξύ πολλών άλλων εκλεκτών θεατών.

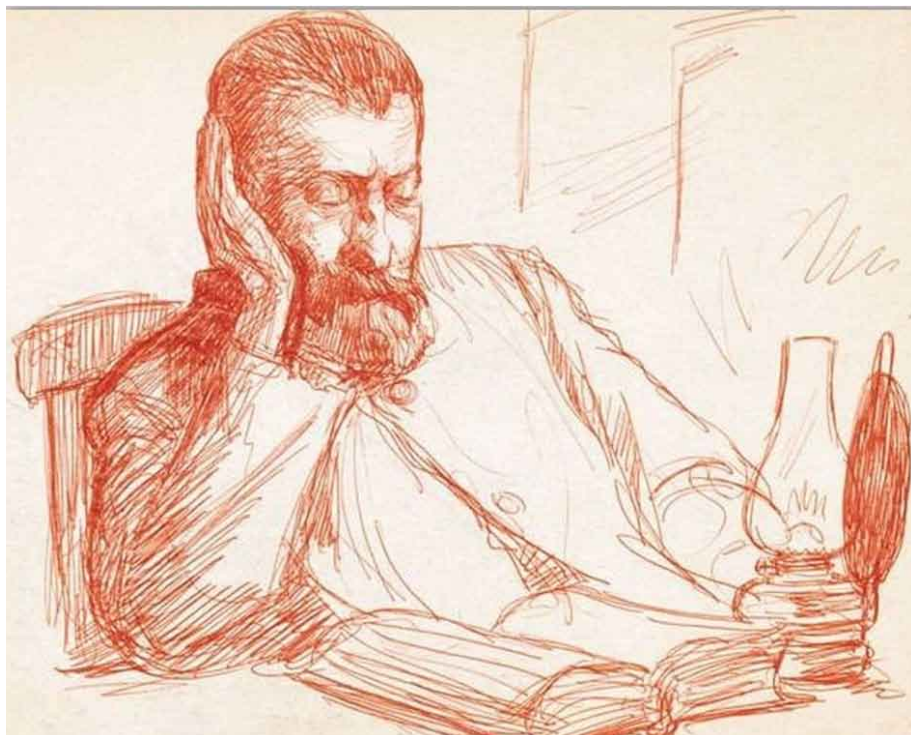
Η «ψυχή» της εκδήλωσης ήταν ένας κάτοικος της παλιάς Πάτρας, ο **Μάκης Μουρελάτος**, ο κατασκευαστής των υπέροχων ανδρικόελων, τα οποία εμψυχώθηκαν από τον ίδιο, από τον εκ Κοζάνης καραγκιοζοπαίχτη Θωμά Αθ. Αγραφιώτη, από τον πατρινό καραγκιοζοπαίχτη Κωνσταντίνο Λαλιώτη και από την Μαρία Μουρελάτου, κόρη του πρωτεργάτη αυτής της εξάισιας ιδέας, με τη συμμετοχή της Άννας-Κοραλίας Σακαρετσάνου.

Οι δύο παραστάσεις πραγματοποιήθηκαν την Παρασκευή 26 και το Σάββατο 27 Ιουνίου, σε ένα κατάμεστο χώρο και από ένα κοινό, που ενθουσιάστηκε και καταχειροκρότησε τους συντελεστές της εκδήλωσης, τη στιγμή που (ανάμεσα στις δυο παραστάσεις) είχε μεσολαβήσει, μετά τα μεσάνυχτα της Παρασκευής, η αναγγελία του δημοψηφίσματος της 5ης Ιουλίου, για τη δανειακή σύμβαση της Ελλάδας με τους Ευρωπαίους, που συνέβη παράλληλα με τα Capital Controls και το κλείσιμο των τραπεζών.

Η παράσταση παρουσιάστηκε, ξανά και με παρόμοια επιτυχία, στο φετινό Φεστιβάλ της ΚΝΕ, στην Πάτρα, στις 12 Σεπτέμβρη, πριν από τη συναυλία του λαϊκού βάρδου Γιώργου Μαργαρίτη. Ακούγεται, μάλιστα, ότι (πολύ σύντομα) θα επαναληφθεί, σε ονομαστό στέκι της Πάτρας, κάτι που αναμένεται, με πολύ μεγάλο ενθουσιασμό, από το φιλοθέαμον κοινό, λόγω του εντυπωσιακού απόηχου των καλοκαιρινών παραστάσεων.

**Ο Πρόεδρος
και το Διοικητικό
Συμβούλιο του
Πανελλήνιου
Σωματείου Θεάτρου
Σκιών,
σας εύχονται
Καλά Χριστούγεννα!**

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

**«Ο
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ.
ΠΑΝΤΟΤΕ
ΟΙΝΟΦΛΥΖ,
ΕΤΟΙΜΟΣ
ΝΑ ΔΩΣΗ
ΜΑΧΑΙΡΙΕΣ»**

**ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ:
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ**

Κείμενο του Αλέξανδρου
Παπαδιαμάντη για τον
Καραγκιόζη! Σχεδόν άγνωστο,
ξεχασμένο ακόμα και από τις
βιβλιογραφίες. Είναι μετάφραση
και έχει δημοσιευθεί στα

"Παναθήναια" του 1907. Το ανεπανάληπτο ύφος του Παπαδιαμάντη τού δίνει ιδιαίτερη αξία.

Τηρείται η γνωστή, γλυκιά «Παπαδιαμάντεια καθαρεύουσα», αλλά όχι, πλήρως, το πολυτονικό σύστημα, λόγω αδυναμίας του προγράμματος.

Τό Τουρκικόν θέατρον, εις την προέλευσίν του, ουδόλως μετέ-χει μυστικισμού. Τό Ισλάμ μέ τās σοβαράς τελετάς του δέν δύναται να δώση αφορμήν εις καμμίαν σκηνικήν έκδήλωσιν. Δέν υπάρχουν επεισόδια εις τό Κοράνι. Τό βιβλίον τούτο είναι μόνον απάνθισμα λόγων, φλογερών φιλιππικών, ή διαπύρων παροτρύνσεων προς Θεοσέβειαν. Δια τόν Σουνίτην Μουσουλμάνον, ή τόν Τούρκον, κανένα ύλικόν γεγονός δέν συμβολίζει την πίστιν ουδέ άναμιμνήσκει την αρχήν της. Τό πρόσωπον τού Μωάμεθ, αι πράξεις του, δέν έχουν σημασίαν. Ό λόγος του, οιονεί ακριβής ερμηνεία της υπέρτατης θελήσεως τού 'Αλλάχ, είναι τό μόνον τό όποιον οφείλει τις να διατήρησιν. Παρά τοις Σουννίταις της Τουρκίας, δέν υπάρχει τίποτε παραπλήσιον μέ την πτώσιν τού πρώτου ανθρώπου, μέ την αναγνώρισιν του Ιωσήφ υπό τών αδελφών του, ή μέ τās άλγεινάς περιπέτειας τού Πάθους.

Μή έχον Θρησκευτικάς ρίζας, τό τουρκικόν θέατρον δέν άρύεται ομοίως δυνάμεις έκ τών ιστορικών παραδόσεων ή έκ τών πολεμικών θρύλων τού έθνους. Εμπνέεται έκ τού βίου τού πραγματικού χωρίς νά σεμνύνεται μέ καμμίαν ήθικοποιόν άξίωσιν. Απλώς καί μόνον αποβλέπει εις τήν τέρψιν τού κοινού, τού πάντοτε ετοιμού εις γέλωτα. Δέν έχει τίποτε τό τραγικόν, τουλάχιστον έκ πρώτης αρχής. Τότε μόνον θα προσλάβη δρα-ματικά χρώματα, όταν έλθη εις έπαφήν μέ τās ξένas φιλολο-γίας.

Ό Καραγκιόζης είναι τό αληθώς Τουρκικόν θέατρον. Αυτός μόνος δύναται νά διεκδίκησιν δικαίως τό όνομα έθνικόν θέατρον. Έγεννή περί τά τέλη τού ΙΔ' αιώνος εις τήν πόλιν Προύσσαν, τήν πρώτην πρωτεύουσαν της οθωμανικής αυτοκρατο-ρίας. Λίκνον του υπήρξεν αυτή ή κοιτίς της δυνάμεως τών 'Οσμανλήδων.

Ἡ πρώτη ιδέα τοῦ Καραγκιόζη οφείλεται ὄχι εἰς τοὺς Πουπάτσι, τοὺς παλαιότερους γελωτοποιοὺς τῆς Ἰταλίας, ἀλλὰ μάλ-λον εἰς τοὺς Ἀραβας, τὸν Χαγιάλ, τὸν ἄραβα γελωτοποιόν, καὶ τὸν σετταρέ (τὸν μπερτέ), τὰ ὅποια εκθειάζουν οἱ Ἀρα-βες συγγραφεῖς τοῦ ΙΓ' αἰῶνος.

Εἰς Πέρσης λίαν εγγράμματος, ὁ Σέχ Κουστερί, καταγόμενος ἀπὸ τό Θουσάρ, ἡ τὰ Σούσα, ἐζη εἰς τὴν Προύσσαν, πλησίον τοῦ κραταιοῦ Σουλτάνου Βαγιαζίτ τοῦ Α'. Ἐνθυμούμενος τὰς φρόνιμους συμβουλὰς τοῦ Χαγιάλ τοῦ Ἀραβος, καὶ τὰς κωμικὰς ἀνδραγαθίας τοῦ Κετσέλ Πεχλιβάν, τοῦ γελωτοποιοῦ τῆς πατρίδος του, ἐφαντάσθη ἐν θέατρον νευροσπάστων, ἡ μάλλον σκιῶν, πρὸς ψυχαγωγίαν τοῦ βεβαρημένου ἀπὸ τοὺς πολέμους αὐθέντου του. Ὅπως πλάσῃ δέ σκηνὰς καὶ χαρακτῆ-ρας πρωτοτυπίας τινός, ἔδωκεν εἰς τὰ δύο κυριώτερα πρό-σωπα ὀνόματα τὰ ὅποια ἔφερον δύο ἄτομα περίφημα διὰ τὴν ευθυμίαν καὶ τὴν ετοιμότητα εἰς τὰς ἀποκρίσεις των: Καραγκιόζ καὶ Χατζή Εἰβάτ. Ὁ πρῶτος, γέννημα καὶ θρέμμα τῶν Σαράντα Εκκλησιῶν (Κίρκ Κλίσσέ), ἦτο προμηθευτὴς τῶν στρατιῶν τοῦ αυτοκράτορος Κωνσταντίνου. Ὁ δεύτερος, γνω-στός ἔμπορος τῆς Προύσσης, εἶχε κάμει πολλάκις τό ταξίδι τῆς Μέκκας. Εφονεύθη δέ ἀπὸ ληστὰς ἐπιστρέφων ἐκ τῆς ιερᾶς πόλεως, κ' ἐτάφη εἰς Βεδερχάνι, ὄχι μακρὰν τῆς Δαμά-σκου.

Ὁ Χατζή Εἰβάτ καὶ ὁ Καραγκιόζ συνηντώντο πολλάκις εἰς Προύσσαν. Λίαν πνευματώδεις καὶ οἱ δύο, ἔρριπτον εἰς τὰς συνδιαλέξεις των πολὺ ἄλας καὶ εὐθυμίαν. Οἱ ἄνθρωποι ἐπεζήτην τὴν συναναστροφὴν των, ἡγάπων νὰ τοὺς θέτουν οἰονεῖ εἰς ἀντιπαράστασιν, καὶ νὰ προκαλῶσι τό ρευστόν πύρ τῶν πο-νηρῶν ἀποκρίσεων των. Καὶ ἕκαστος διέσωζε τ' ἀποφθέγματα των καὶ τὰ ἀστεία των λογοπαίγνια των διὰ νὰ τὰ ἐπαναλαμ-βάνῃ εἰς πάσαν εὐκαιρίαν. Οἱ δύο ἥρωες μας λοιπὸν ἐγένιναν περιβόητοι εἰς τὴν Προύσσαν. Ἡ φήμη τοὺς ἐπήρην ἐπὶ τῶν περυγῶν τῆς, καὶ νύξῃσε τὴν συλλογὴν τῶν ἀποφθεγμάτων καὶ τῶν λογοπαϊγνίων των, φορτώσασα αὐτοὺς, ὅπως συνή-θως συμβαίνει, καὶ μέ ἀλλότριας ἐπινοίας. Ἐθρεψαν τὰς

ατε-λεύητους ομιλίας τῶν γηραιῶν Τούρκων ἐπὶ μίαν ἑκατονταε-τηρίδα καὶ πλέον, ἕως τὴν ἡμέραν ὅπου ὁ Σέχ Κουστερί τοὺς εἰσήγαγεν εἰς τό παραπέτασμα του, καὶ καθιέρωσεν ὀριστικῶς τὰ ὀνόματα των, κληροδοτήσας αὐτὰ εἰς τὴν ἀθανασίαν.

Ὁ καλὸς αὐτὸς Πέρσης ἀπέδωκεν εἰς τὸν καθένα ὠρισμένην γλῶσσαν καὶ χαρακτῆρα. Τὸν Χατζή Εἰβάτ (κατὰ παραφθοράν Χατζεῖβάτ) κατέστησε πρόσωπον σοβαρόν, ἐμβριθὴ, εγγράμματον, καὶ ὀλίγον τι σχολαστικόν τὸν Καραγκιόζ ἐπλασε ἀκόλαστον, φαύλον, ὕβριστήν, κομπορρήμονα, ἄμοιρον πάσης καλλιέργειας, ἀλλὰ προικισμένον μέ πολλὴν ὀρθοφροσύνην.

Ὁ Σέχ Κουστερί ἐπαῖξεν ὀλίγας σκηνὰς ἐνώπιον τοῦ Σουλτά-νου. Διὰ ζωηροῦ φωτός καὶ διὰ πυκνοῦ προπετάσματος ἔρριπεν ἐπὶ τίνος πέπλου ἀξεστους εἰκόνας παριστώσας πότε τὸν πρᾶον Χατζή Εἰβάτ πότε τὸν θρασύν Καραγκιόζην. Παραποιῶν τὴν ἰδίαν φωνὴν του, τοὺς ἔκαμνε νὰ ὁμιλοῦν ἐναλλάξ. Αἱ βάνηται εὐθυμολογίαι τῶν δύο προσώπων ἔκαμνον νὰ ξε-καρδίζεται ὅλη ἡ αὐλή.

Ἡ ψυχολογία αὕτη ἀπέκτησεν εἰς ὀλίγον καιρὸν μεγάλην φήμην. Οἱ ευπαίδευτοι τὴν ἀπεκάλουν μέ τό ἄραβικόν ὄνομα Χαγιάλ, ὁ δέ λαὸς τὴν ὠνόμασε Καραγκιόζ μπερντεσί, ἡ ἀπλῶς Μπερντέ (παραπέτασμα). Ἐκαστος ἐκ τῶν μεγιστάνων τῆς χώρας ἠθέλε νὰ ἔχη παραστάσεις κατ' οἶκον. Ὁ Σέχ Κουστερί ἔσχε πολλοὺς ἐναμίλλους οἵτινες ἐπανελάμβανον τὰς εὐθυμολογίας του ἡ ἀνενέουν τὰς σκηνὰς του. Κατὰ τὸν θάνατον του, ἡ εφεύρεσίς του ἦτο δημοτικωτάτη. Ετάφη εἰς Προύσσαν, εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Κονακίου. Ὁ τάφος του, δεικνυόμενος μέχρι τῆς σήμερον, φέρει ἐπιτύμβιον λίαν διθυραμβικόν.

Ὅταν ἡ κατάκτησις ἐτελειώθη σχεδόν, καὶ ἤρχισε διὰ τὴν Ἡμισέληνον ἡ πρόοδος τῆς παρακμῆς, ὁ Μπερντές ἐπαισθητῶς μετεσχηματίσθη. Δι' ἀλλεπαλλήλων ἐγχειρήσεων, ἡ ἀντίθεσις μεταξύ τῶν δύο ἀνταγωνιστῶν ἐπετάθη. Ὁ Χατζή Εἰβάτ εἶναι πλούσιος καὶ ἰσχυρός, εἶναι πάντοτε πρὸς τό μέρος ὅπου φυσεῖ ὁ ἄνεμος. Εἰξεύρει ὅτι τὸν θαυμάζουν, καὶ καμαρώνει ὁ ἴδιος προσέχει εἰς τοὺς τρόπους, καὶ τορνεύει τὴν γλῶσσαν του, νητικολογεῖ καὶ φιλολογεῖ, ἀναφέρει ἀραβικὰς λέξεις καὶ στίχους. Ὁ Καραγκιόζης εἶναι δούλος, ἀλήτης ἀγαπά

τό φαγί, καί ψοφά τής πείνας όλας τás
ημέρας τής εβδομάδος, ακόμη καί τήν
Παρασκευήν άλλ' ευκόλως λησμονεί
τήν πτωχείαν του, καί τραγουδεί έν τω
μεταξύ. Έχει άσματολόγιον πλούσιον καί
ποικίλον, ειξεύρει όλους τούς χαβάδες. Αί
χειρονομίαι του είναι άσεμνοι, ή γλώσσα
του δέν δανείζεται σχήματα έκ τής
ρητορικής, άλλ' είναι ούχ ήττον ακράτητος
καί χρωματισμένη.

Ο κυνισμός του είναι αποτρόπαιος.
Δέν είναι έν τούτοις κακού χαρακτήρας.
Μόνον δέν πρέπει νά τόν ερεθίζει τις
εις τήν φιλοπατρίαν. Είναι Τούρκος από
κεφαλής μέχρι ποδών, εκλεκτός τού
Αλλάχ. Κατ' αρχάς ήτο σαρκικός μέχρι
κτηνωδίας. Πλήν τώρα εμετριάσθη, κ'
έγινεν ανθρωπινώτερος. Μαζί μέ τούς
ακροατάς του, επολιτίσθη κι' αυτός.
Επέβαλε τώρα ένα χαλινόν εις τás
κτηνώδεις ορέξεις του.

Ο Χατζή Εϊβάτ είναι έν είδος
Ιωσήφ Προυδών επί τό τουρκικώτερον,
άλλ' εξαίρεται ενίοτε υπέρ τό 'ίδιον
ανάστημα του, καί φθάνει εις είδος
ευθείας οπωσούν άβρας καί γαλήνιου. 'Ο
Καραγκιόζ είναι κράμα Φιγαρώ καί Γαυριά,
τού τύπου εκεί-νου τόν όποιον οί γελοιογράφοι
είχον εκλαϊκευση περί τό 1830. Δέν έχει μέν
καμπούραν εις τά νώτα, άλλ' φαλάκραν εις
τό βρέγμα καί το μέτωπον, τήν οποίαν δέν
κατορθώνει νά κρύψη από το κοινόν, μέ όλας
τás υπερβολικάς προφυλάξεις του. 'Ο Μπερντές
έν τούτοις πληθύνεται. Δευτερεύοντα πρόσωπα
πλάττονται, άλλ' ανήκουσι πάντοτε εις τήν
ζωήν τήν πραγματικήν. Σιμά εις τούς δύο
κυρίους υποκριτάς, προστίθεται ολό-κληρος
λεγεών ατόμων πάσης καταστάσεως καί
πάσης ανα-τροφής. 'Ο μπένς, ό εισοδηματίας,
ό επαίτης, ό μέθυσορ, ό παραλυμένος, ό βλάξ
«πάσης φυλής καί πάσης γλώσσης», ό Άραψ,
ό Φελλάχος, ό Πέρσης, ό Έλλην, ό Εβραίος, ό
Αλ-βανός, ό Κούρδος, ό Δρούσος, ό Βλάχος,
ό Βούλγαρος, ό Τσιγ-γάνος, ό Φρέγκ. Έκαστη
έκ των είκοσιν εθνοτήτων τής αυτοκρατορίας
παρέχει ένα τύπον. Αι σκηνάι τού Καραγκιόζη,
ούτω πλουτισθείσαι νυξήθησαν εις ενδιαφέρον.

Παρέσχον εις τούς Θεατάς αλλόκοτους

φαντασμαγορίας όπου παρήλαυνον εις ολίγας
στιγμάς τά πολλαπλά καί ποικίλα πρό-σωπα,
τά όποια διαγκωνίζει τις ανά πάν βήμα εις
τás τουρκικάς πόλεις, καί μάλιστα επί τής
γέφυρας τού Γαλατά. Εις τήν πρώτην άτεχνον
σκηνοθεσίαν τού Κουστερή, έπηκολούθησαν
νευρόσπαστα τελειότερας κατασκευής.
Κατεσκεύασαν φιγουρίνια έκ δέρματος
καμήλου, καί τά έχρωμάτισαν. Έμαθον νά
παράγωσι παίγνια φωτός. Επί τής μικράς
αυλαίας τό κοινόν βλέπει διαγραφόμενους
μέ ζωηρά χρώματα τον Καραγκιόζ καί τούς
συντρόφους του. 'Ο εκτελεστής ό εις καί μόνος,
κρυπτόμενος όπισθεν τού παραπετάσματος εις
τήν σκιάν, κρατεί πρόχειρα δύο μικρά κηρία
συμπλησιάζων αυτά καί απομακρύνων απ'
αλλήλων, ποικίλλων τήν απόστασίν των από
τής αυλαίας, κινών καί τaráσσων καταλλήλους
αυτά, επι-τείνει ή ελαττώνει κατά βούλησιν
τούς χρωματισμούς των α-θυρμάτων του,
καί επιβάλλει εις τás σκιάς των διαφόρους
κι-νήσεις. 'Η εύστροφος φωνή του τού

επιτρέπει νά κάμνη νά ομιλώσι διαδοχικώς, μέ διαφόρους ήχους καί τόνους, ο καλόκαρδος Χατζή Εϊβάτ, ό παράφορος Καραγκιόζ, ή νέα ή ξε-μυαλισμένη καί ό μέθυσος ό οινόφυλξ. Είξεύρει νά συμμορφώνη τον τόνον μέ τό πρόσωπον, ν' ανέρχεται από τον φθόγγον τής τρυφερότητος εις τό διαπασών τής οργής, νά σύρη νωχελώς τάς συλλαβάς όπως ή χανούμισσα, ή νά καλπάζη ιλιγγιωδώς τάς λέξεις όπως ό Αρμένιος. Κατορθώνει νά μιμήται μέ πολλήν αλήθειαν τά ελαττώματα τής προφοράς, τούς σολοικισμούς καί βαρβαρισμούς τούς συκνούς εις τά στόματα τών ξένων τών

ομιλούντων τήν τουρκικήν.

Η γλώσσα τών εύπαιδευτών, ή τόσον διάφορος από τήν λαλουμένην, δέν πρέπει νά τού είναι όλως ξένη. Οφείλει νά γνωρίζη πώς ν' αρτύνη τούς λόγους μερικών εκ τών προσώπων του μέ λέξεις Αραβικάς, Περσικάς, Ελληνικάς, Ισπανικάς, κατά τήν περίστασιν. Η Τουρκική σύνταξις, μέ τάς επιτηδεύσεις της τάς δανεισμένας από τήν περσικήν καί τήν Αραβικήν γραμματικήν, πρέπει ν' αποκαλύπτη, έν μέρει τουλάχιστον, τά μυστήρια της εις τον χειριστήν τού Μπερντέ. Οφείλει δέ νά έχη τήν γλώσσαν εύστροφον καί ταχείαν, καί μνήμην εκτάκτως πιστήν.

Επί δύο αιώνας, τό κυρίως Θέατρον τού Καραγκιόζη ολίγας υπέστη μεταβολάς. Μόνον τό δραματολόγιόν του έγινε ποικιλώτερον, αυξηθέν δι' άλλων επινοιών τών έξ επαγγέλματος γελωτοποιών. Τά πρόσωπα όμως αυτά καί ή σκηνοθεσία είναι καί σήμερα όποια υπήρξαν περι τά τέλη τού ΙΖ' αιώνος. Τά δραμάτια τού Καραγκιόζη είναι ευάριθμα. Τά μέν τυπω-μένα, τά δέ έν χειρογράφω. Τινά εξ αυτών είναι δανεισμένα από τάς υποθέσεις τού Μολιέρου. Ό Αρπάγων, ό Σκαπίνος, ό Ταρτούφος εμφανίζονται υπό τουρκικά ονόματα, αγορεύουσι, δρώσι, καί πάλιν επιστρέφουσιν εις τήν σκιάν. Αγνώριστα αποσπάσματα τού αθανάτου Ποκελίνου, βαναύσως καί άσυναρτήτως σύρονται εις τό ταπεινόν δραματολόγιον τού Καρα-γκιόζη, καί μεταδίδουσιν εις τάς παραστάσεις ταύτας τόπον ανθρωπιστικού πραγματισμού. Κάποιος μεταφραστής ανώ-νυμος πρέπει νά ελήστευσε τον Μολιέρον κατά τό πρώτον ήμισυ τού ΙΘ' αιώνος, επί τής βασιλείας Μαχμούτ τού Β', καθ' ην εποχήν ή Τουρκία πρώτην φοράν ήρχισε ν' ανοίγη τάς πύλας της εις τον πολιτισμόν τής Δύσεως. Πάς επιχειρηματίας τού Μπερντέ, ό όποιος θέλει νά ποικίλλη τά θεάματα του, οφείλει νά γνωρίζη πολλά δραμάτια. Αλλά δέν έχει ανάγκην νά ενθυμήται τό κείμενον κατά λέξιν. Αρκεί νά γνωρίζη καλώς τήν συνέχειαν καί τά λογοπαίγνια τά πλέον εξέχοντα. Προς τούτο πρέπει νά μαθητεύση επί έτη τινά ως βοηθός πλησίον ενός πεπειραμένου εργολάβου τού Καραγκιόζη. Ενώπιον τών ακροατών του, αυτοσχεδιάζει, συντομεύει εδώ, επι-τείνει εκεί, επαναφέρει έν πρόσωπον τό όποιον ήρσεν υπό μίαν οϊανδήποτε πρόφασιν, λακπατεί τό νευρόσπαστον τό όποιον δέν τού φαίνεται νά ήρσε πολύ, πλάττει επεισόδια, πολλαπλασιάζει τάς ρήξεις καί τάς λογομαχίας σημειώνων εις τήν μνήμην του τά ευτυχή ευρήματα δια νά τά χρησιμοποιήση εις τό μέλλον. Άλλως, αί σκηναί αύται, αίτινες δύνανται νά παραταθώσιν επί μακράς ώρας ή νά διαρκέσωσι μόνον επί τινά λεπτά, κατά τήν ιδιοτροπίαν τού εκτελεστού ή τήν θέλησιν τών θεατών, δέν έχουσι πράξιν τινά ενιαίαν καί καλώς ωρισμένην, ούτε πλοκήν καλώς διεξαγομένην. Οί δύο πρωταγωνισταί αρχίζουν ούτω τό δράμα:

ΧΑΤΖΗ ΕΪΒΑΤ.— Ω σύ, που έχεις μαύρα φρύδια καί μαρ-γαριταρένια δόντια, καλώς ώρισες!

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖ.— Ω αν, πού έχεις τά δόντια σάν τσαπιά, κακώς μας όρισες!

ΧΑΤΖΗ ΕΪΒΑΤ.— Λέν έχεις κέφι σήμερα. Λύσις δέν υπάρχει. Δέν λέγουσιν όπως έν Ιταλία, Ε φινίτα λά κορμέντια! άλλ' οι θεαταί καταλαμβάνουν ότι τό θέαμα πλησιάζει εις τό τέλος, όταν ό Καραγκιόζης καί ό Χατζηεϊβάτης ανταλλάσουν τās έπομένας λέξεις.

ΧΑΤΖΗ ΕΪΒΑΤ.— Έχάλασες τον μπερντέ, τον έκαμες κομμάτια. Πηγαίνω νά 'πώ χαμπάρι τού νοικοκύρη.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖ.— Στους ορισμούς σου, Χατζή Έϊβάτ! Μου φεύγεις γλίγωρα από τά χέρια απόψε. Μά θά σέ πιάσω αύ-ριο, πού) θά παίζωμε το...

Καί μέ τήν αφελή ταύτην ρεκλάμαν, τά κηρία σβύνονται, καί τό κοινόν, τανυόμενον καί χασμώμενον, νυσταλέον, αδειάζει τήν μικρήν σάλλαν.

Ό,τι δεσπόζει εις τά δραμάτια του Καραγκιόζη είναι τά ξυλοκοπήματα, οί χονδροί άστεϊσμοί καί τά καλαμπούρια. Φυσικά ό Καραγκιόζης είναι ο καταφέρων τά περισσότερα κτυπήματα. Αγαπά πολύ τον καυγά, καί τό κοντόν ραβδίον του δέν τού λείπει ποτέ από τήν μασχάλην.

Αυτός επίσης είναι ό παραμορφώνων καί καταστρέφων τās λέξεις, ό παρωδών τās διαφόρους σοφάς καί μετρημένας ομι-λίας τού Χατζή Έϊβάτ. Ο Καραγκιόζης είναι πάντοτε ό απόλυτος πρωταγωνιστής, όποιον καί άν είναι τό δράμα. Πλησίον αυτού καταφεύγει πάντοτε ή κόρη ή διωγμένη από τον οικοκύρη, καί αυτός δέχεται αλληπαλλήλως όλους τούς λατρευτάς τής ωραίας, τούς παίρνει χρήματα, τούς ραπίζει καί τούς ρίχνει τέλος τον ένα επί τού άλλου διά νά καθάριση τό σπίτι του. Αυτός κυβερνά τό καϊκι — έγεινε καϊκτός τό νερό τό γνωρίζει, επειδή ήτο νεροπωλητής άλλοτε — καί διαπορθεύει από όχθης εις όχθην τον μπένν τον πλούσιον, τον ντοττόρον τον Φρέγκ, όστις ψελλίζει κωμικώς τήν τουρκικήν, τον Ασιανόν τον πολύσαρκον όπου κάμνει νά βουλιάξη τό καϊ-κι, τον αγαθόν Χατζή Μπαμπάν, όστις ομιλεί αραβικά καί πληρώνει εις διδαχάς τά πορθημεία, τον Έβραϊον τον φιλάργυρον καί κλαψάρην, τήν καδίνα τήν δραπέτιδα από τό χαρέμι, τον ληστήν όστις τού προξενεί φόβον μέ τήν τρομεράν караμπίναν του. Αυτός προσέτι αποτολμά νά κόψη τό μαγευμένον δένδρον, καί δέχεται από τούς σατανικούς κλώνας του τρομεράν πληγήν, τό όποιον όμως δέν τόν σωφρονίζει. Ό Καραγκιό-ζης είναι τό κέντρον τού φερωνύμου θεάτρου, καί όλα τά πρό-σωπα στρέφονται περί αυτόν μόνον διά νά τού αποκρίνωνται, νά τού κάμνουν πλάτες διά ν' αναρριχάται, καί νά τού δίδουν θέματα διά νά σαρκάζη.

Καθ' όλην τήν παράστασιν, τό κοινόν καθήμενον επί ξύλινων βάθρων, επί χωλών σκαμνιών καί επί ψαθών εις τό έδαφος, παρακολουθεί μετ' ενδιαφέροντος τήν δράσιν, ενθουσιά εις πάσαν ύβριν καί βαναυσότητα, καί τότε μάλιστα αισθάνεται άρρητον εύτυχίαν, όταν ξυλοκοποούνται μανιωδώς επί τής σκηνής. Οί ίδιοι θεαταί έκτοξεύουσιν όνειδισμούς καί ύβρεις, ενθαρρύνουσι τά μέν έκ τών νευροσπάστων, άλλα προειδοποιούσι περί ενέδρας, προσπαθούσι νά προλάβωσι κυβιστείας καί υποσκελισμούς. Από τό έν έως τό άλλο άκρον τής σάλλας ακούονται παρατηρήσεις, απειλαί, βλασφημιαί, βωμολοχιαί τών ιδιορρύθμων τούτων θεατών.

Εκαστος ασχολείται εις κάτι τι άμα άκροώμενος. Άλλος ροφά τόν καφέν του, άλλος μασσα έν ραχάτ λουκούμ αυτός εκπέμπει ηδονικώς τούς αρωματικούς καπνούς τού ναργιλέ του, εκείνος θωπεύει τούς γυμνούς του πόδας μέ ήδειαν νωχέλειαν. Άλλοι συνομιλούν σιγά, ακούοντες τό δράμα μέ τό έν ωτίον, διακοπτόμενοι από καιρού εις καιρόν

διά νά γε-λάσουν εις τά καλά μέρη.

Ο τόπος είναι συνήθως, πολύ περιωρισμένος εις μίαν γωνίαν ό Μπερντές, καί εις όλον τόν χώρον οί θεαταί συσσωρευμένοι. Αναδίδουσι ποικίλας οσμάς, μυρίζουν εργαστήριο, μαγειρείον, καπνόν, ιδρώτα. Αι θερμαί αναπνοαί πυκνώνουν τήν ατμοσφαιραν, ακούονται χασμήματα, πτερνίσματα καί ερυγαί, σημεία αρχομένης πέψεως.

Ο λαός τρελαίνεται μέ τά θεάματα τού Μπερντέ, άλλ' επειδή είναι οικουρός, δεν δύναται εις συνήθεις καιρούς νά συχνάζη. Κατά τον μήνα ιδίως τού ραμαζανίου πηγαίνουν εις τον Καρα-γκιόζην οί μουσουλμάνοι, αφού λύσωσι την νηστείαν, άμα τή δύσει του ηλίου, περιδιαβάζουν ανά τήν πόλιν μέχρις αμφιλύκης. Τότε ευχαρίστως πηγαίνουν νά περάσουν ολίγας ώρας εις τά καφενεία όπου οί έπιχειρηματαί κρεμώσι τούς μπερντέδες των. Η τιμή των εισιτηρίων είναι φθηνή, από 20 έως 60 παράδες. Οι μπαμπάδες ακολουθούνται συνήθως από τά τέκνα των. Τά παιδιά δεν καταλαμβάνουν πάντοτε, ευτυχώς, όλην τήν έννοιαν των βάνουσων άστεισμών και βωμολοχιών τού Καραγκιόζη, άλλ' όμως γελώς καλόκαρδα, και διατηρώσιν εις τήν μνήμην τάς κωμικώτερας σκηνάς. Αι γυναίκες ύποκείμεναι εις τούς νόμους τού χαρεμίου, οίτινες τους απαγορεύουν νά δεικνύουν τά πρόσωπα των εις τούς άνδρας, έχουν ιδιαίτερον γυναικωνίτην εις τά θέατρα ταύτα. Παρακολουθούν, μέσον τού δικτυωτού, τά κινήσεις των σκιωδών αθυρμάτων επί τού παρασκηνίου. Ιδιαίτεροι δέ παραστάσεις δι' αύτάς δίδονται πολλάκις κατά Παρασκευήν.

Θέατρα τού Καραγκιόζη υπάρχουν εις τά κυριώτερα προάστεια της Κωνσταντινουπόλεως.

Κατά τήν προσέγγισιν τού ραμα-ζανίου, αυτοσχεδιάζουν τοιαύτα εις όλας τάς πόλεις και τά χωρία όπου ζή μουσουλμανικός πληθυσμός, έστω και αραιότερος.

Αλλά τά θέατρα ταύτα είναι προωρισμένα διά τόν μικρόν λαόν, διά τούς πτωχούς. Οί μπέδες και εις οδηματαί Τούρκοι, οί ανώτεροι αξιωματούχοι μετακαλούσι παρ' έαυτοίς, εις τό σελαμλίκι των, τούς εκτελεστάς τού Μπερντέ, και

απολαμβάνουσιν αυτοί μετά των γυναικών των τού θεάματος. Καίτοι τό νεωτέρας μορφής θέατρον ανεπτύχθη εις τάς ημέρας μας, αί μορφωμένοι τουρκικαί τάξεις διατηρούσιν ακόμη πάσαν προτίμησιν διά τόν εθνικόν Καραγκιόζη των, τού όποιου εκτιμώσι τούς σαρκασμούς και τάς σατύρας. Οι ποιηταί πολλάκις έψαλαν τόν Σέχ Κουστερί. Μερικοί ηθέλησαν νά θεωρήσουν τάς σκηνάς τού Μπερντέ ως πιστήν εικόνα της ζωής, ήτις είναι φευγαλέα και αβέβαιο: Ομοιάζομεν μέ αύτάς τάς σκηνάς πού περνούν, ανακράζει εις ποιητής, μικρά θρυαλλίς τάς πλάττει, ασθενής πνοή εμψυχώνει και ημάς. Άμα σβύση ή θρυαλλίς, αί σκιαί εξαφανίζονται άμα φύγη ή πνοή μας, παύομεν νά υπάρχωμεν. Όλα εδώ κάτω είναι άστατα, όλα μηδενίζονται. Τίποτε δεν διαρκεί. Τά πάντα ματαιότης. Ο Τουρκικός Καραγκιόζης εύρε μιμητάς μεταξύ των Ελλήνων και των Ισραηλιτών τής Τουρκίας. Εις Καραγκιόζης Έλλην και εις Καραγκιόζης Εβραίος έγεννήθησαν, οίτινες, καίτοι διατηρούντες τό όνομα, τ' ακόλαστα ήθη και τήν ελευθεροστομίαν τού κοινού προγόνου των, εις ήγαγον ένδυμα και έξεις δανεισμένας από τό κοινόν των. Ό νόθος ούτος τού Τούρκου γελωτοποιού απέκτησεν εις τήν νέαν ξενίαν του άλλην συνοδείαν κατάλληλον διά τήν νέαν ύπαρξίν του. Έχει περί εαυτόν ένα πασάν Έλληνα, ένα χωροφύλακα, μίαν γυναίκα, ήτις είναι στρίγλα, κτλ. Οργίλος και αρειμάνιος, δεν αρκείται πλέον εις τό νά ραπίζει και νά γρονθοκοπή τούς γείτονας του, τούς φονεύει και τούς θάπτει μέ τόν παπαν, τόν όποιον έχει πάντοτε πρόθυμον. Έχει πάντοτε λογαριασμούς μέ τόν χωρο-φύλακα, και δεν παύει νά λογομαχή μέ τήν γλωσσοκοπάναν, τήν μέγαιραν.

Αι παραστάσεις αύται δίδονται πολλάκις

εις τόν δρόμον. Ἐν παραπέτασμα ἰδρύεται ἐν μέσῳ οδῷ, καί τὰ ξύλινα νευρόσπαστα χειρονομοῦν πολλάκις ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς τοῦ εκτελεστοῦ. Εἰς τό τέλος, εἰς σύντροφος περιφέρει τόν δίσκον τῆς ἐπαιτείας μεταξύ τῶν περιέργων ὅσοι ἐστάθησαν διὰ νά ἴδωσι. Ὁ Καραγκιόζης οὗτος τοῦ δρόμου εἶναι πολύγλωσσος. Ἐκφρά-ζεται ἐλληνιστί καί ἐβραιοῖσπανιστί, κατά τήν συνοικίαν καί τήν πλειονότητα τῶν ακροατῶν. Ἐνίστε ἀκούεται εἰς ἐλληνικά καφενεῖα. Τότε εἶναι σωβινιστής Ἕλλην ἐνθερμότατος. Πάντοτε οἰνόφυλξ καί ἐτοιμος νά δώσῃ μαχαιριές, ψάλλει αἰσθηματικά ἄσματα ὑπὸ τὰ παράθυρα τῶν ωραίων, καί διαπράττει μυρία ἀνδραγαθήματα ἡρωϊκωμικά. Κατέρχεται εἰς φρέατα διὰ νά φθάσῃ εἰς τὰ ἄνω πατώματα τῶν οἰκίων, ἀνέρ-χεται εἰς τήν σελήνην, ἥτις τόν ἀπολακτίζει καί τόν ρίπτει κάτω ἡμιθανή, δραπετεύει ἀπό τὰς εἰρκτάς τὰς αὐστηρότερον φρουρουμένας, κτλ..

Ὑπὸ τήν διπλήν ἐπιρροήν τοῦ Καραγκιόζη καί τῶν Ἀντάρας τῆς Αἰγύπτου καί Συρίας, οἵτινες διηγούνται εἰς τὰ καφενεῖα καί ἀνά τὰς πλατείας τὰ ἡρωικά συμβάντα τοῦ Ἀντάρ, τοῦ πολεμιστοῦ τούτου ποιμποῦ τόν ὅποιον ὁ θρύλος καί ἡ φιλολο-γία ἡ Ἀραβική ἀπηθανάτισαν, δημῶδεις ἀφηγηταί ἡ Μεδάχ ἀνεφάνησαν ἐν Τουρκίᾳ ἀπό αἰῶνος καί πλέον. Ἐν ἀρχῇ οἱ Μεδάχ διηγούντο τ' ἀνδραγαθήματα τῶν Ὀθωμανῶν πολεμι-στῶν, ἐντεῦθεν τ' ὄνομά των, τό ὅποιον σημαίνει ἐγκωμιασταί. Ἡναγκάσθησαν, ἐξ αὐτῆς τῆς ἐπιτυχίας τήν ὁποίαν ἐδρεψαν, νά εἰς ἀγάγῃ ποικιλίαν τινά εἰς τό ἐπάγγελμα των. Ἐξέμαθον διηγήματα τινα, μυθιστορήματα μεταφρασμένα τό πλειστον ἐκ τοῦ γαλλικοῦ. Ἀλλ' ὅ,τι ἤρесе προ πάντων εἰς τοὺς ακροατάς των, ὑπῆρξαν αἰ σκηναί αἰ σχεδόν πολύγλωσσοι τὰς ὁποίας ἐδανεισθησαν ἀπό τόν Καραγκιόζ μπερντέν.

Ὁ Μεδάχ ἀκούεται εἰς τὰ καφενεῖα τὰς νύκτας τοῦ Ραμαζανίου. Ἀνεβασμένος ἐπὶ ὑψηλῆς ἑδρας, διηγείται εἰς πολυάριθμον κοινόν τὰς ατυχίας τῆς Γενοβέφας ἡ τὰ ἐγκλήματα τοῦ Μπεϊογλού. Ομιλεῖ ἀφθόνως ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς ὥρας, σταμάτων μόνον διὰ νά δροσίσῃ τόν φάρυγγα. Παριστά μιμικῶς ὅλα τὰ πρόσωπα. Τό ραβδίον, τό ὅποιον κρατεῖ εἰς τήν χεῖρα, γίνεται, κατά τήν περίστασιν, ὀμπρέλλα, τουφέκι, ἄλογο, ἡ πούλι. Ἀντί πάσης μεταμφίσεως, ἀρκεῖται ν' ἀλλάξῃ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς. Μὲ ἓνα φέσι κι' ἓνα μανδῆλι δύναται ν' ἀλλάξῃ τό κεφάλι του εἰς μίαν στιγμὴν.

Κατά τήν ταραχώδη ἐποχὴν τοῦ Ἀβδούλ Χαμίτ Α' καί τοῦ Σελίμ Γ' (1774-1808), ὁ Καραγκιόζης ἐγέννησεν ἐν ἰδιαιτέρον θέατρον, τό Ὁρτά ὀγιουνούν, τό ὅποιον παίζεται εἰς εἰ-δος κονίστρας μέ βραχείας διαστάσεις. Τά ἐκ χαρτονιοῦ νευ-ρόσπαστα ἀντικατέστησαν ὑποκριταί μέ σάρκα καί οστά, οἵτινες ἐπαιξαν κατ' ἀρχάς τὰ δραμᾶτα τοῦ Μπερντέ, κ' ἐπρόσθεσαν ἀκολουθῶς εἰς τό δραματολόγιόν των, τό λίαν ἰσχνόν, παρωδίας τινάς κατά μίμησιν τῶν Ἰταλῶν. Ἐπὶ ἀπλοῦ προσκηνίου, οἱ ἡθοποιοί παίζουν ὅπως θέλουσι, προσθέτοντες μιμικὴν καί σκηνικά εἰς τοὺς χαριεντισμούς των τοὺς αὐτο-σχεδίου.

Τό Ὁρτά ὀγιουνούν δέν ἐφόνευσε τόν Καραγκιόζην. Κ' ἐκεῖνο ἐπίσης δέν ὑπέκυψεν εἰς τόν φοβερὸν συναγωνισμόν τόν ὁ-ποιον τοῦ ἔκαμε τό νεώτερον θέατρον εἰσαχθέν ἐν Τουρκίᾳ ἀπό τεσσαρακονταετίας. Παίζεται ἀκόμη ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἀλλ' ὁ Καραγκιόζης ἔχει περισσοτέραν πέρασιν ἀπὸ τό Ὁρτά ὀγιουνού καί ἀπὸ τό νεωτερικόν θέατρον. Εἶναι πάντοτε τό χαϊδευμένον παιδί τοῦ τούρκικοῦ δημοσίου.

P. RISAL: Karaghieuz, «Le Mercure de Frances», 15—XII—1906, σελ. 528-5318,. Μετάφρασις: «Παναθήναιο», 15 Νοεμβρίου 1907, σελ.80-85)

Γίνε μέλος του Σωματείου, με ένα “κλικ”!
Κάνοντας ηλεκτρονική αίτηση στο:
<http://www.karagkiozis.com/somateio/>

«ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΗΜΙΣΚΑΛΙΣΤΗΣ ΦΙΓΟΥΡΑΣ» (Αστυνομικό Μυθιστόρημα) του Θωμά Αθ. Αγραφιώτη

13ο και Τελευταίο Μέρος: *«Ιδού ο δολοφόνος...»*

Ο Απόλλωνας κρατούσε και τα δυο κομμάτια της φιγούρας, για τα οποία δεν θα δίσταζε να προβεί σε έναν ακόμα φόνο. Δίνοντάς μου μια γερή κλωτσιά, με έσυρε προς στον τοίχο, σαν να κλωτσούσε κάποιο σκυλί. Οι σωματικοί πόνοι ήταν φοβεροί, αλλά δεν ήταν τίποτα μπροστά στο θέαμα, που έβλεπα. Ο Απόλλωνας, αγκαλιασμένος με την Φιλίτσα, να φιλιούνται στο στόμα και αυτή να τον κοιτάει, σαν πραγματικό Θεό. Αυτός έβαλε τα δυο κομμάτια της φιγούρας, μέσα στη δική του τσέπη, ενώ, με το ίδιο χέρι, έβγαλε, από το παντελόνι του, ένα μικρό μαχαίρι: «Δεν θα χρησιμοποιήσω το ίδιο φονικό εργαλείο, με το οποίο είχα σκοτώσει το γέρο. Εκείνος είχε ένα όνομα. Εσύ είσαι ένα παλιόσκυλο. Άρα θα σκοτώσω, με άλλο αιχμηρό αντικείμενο. Δεν είστε ίσια και όμοια». Ο ψυχρός δολοφόνος της ιστορίας ήταν έτοιμος να με σκοτώσει. Με πλησίασε και ετοιμάστηκε να μπήξει το μαχαίρι στην καρδιά μου.

Σαν από μηχανής Θεός, τότε, η πόρτα της μονοκατοικίας παραβιάστηκε από τρεις αστυνομικούς, που ανέβηκαν, πολύ γρήγορα, τις σκάλες και έπιασαν στα πράσα τον αιφνιδιασμένο Απόλλωνα, να έχει το μαχαίρι, στο χέρι. Ο ξαφνικός θόρυβος τον είχε ακινητοποιήσει. Άφησε την απόδειξη της ενοχής του να πέσει, για να καρφωθεί πάνω στο ξύλινο πάτωμα. Η Φιλίτσα ήταν σοκαρισμένη και έτοιμη να βάλει τα κλάματα, καθώς την έπιανε ένας αστυνομικός, για να την οδηγήσει στο τμήμα. Ο Απόλλωνας συνελήφθη και, χωρίς περιττά λόγια, αλλά τελείως αθόρυβα, ξεκίνησε να τους ακολουθά, αποδεχόμενος το τετελεσμένο της μοίρας, με έναν τρόπο στωικό. Εγώ παρέμενα άλαλος, κάτω στο πάτωμα, χωρίς να έχω πλήρη αντίληψη, για το πώς φτάσαμε στη σωτηρία μου, έστω και στο παρά ένα. Ξαφνικά, μπροστά μου, φάνηκε ο ταγματάρχης, ο οποίος με βοήθησε να σηκωθώ και μου ψιθύρισε, χαμογελώντας: «Σε σώσαμε! Αλλά πήγαινες γυρεύοντας. Να μην το πεις ούτε του παπά»...

Το ερώτημά μου ήταν καίριο: Το πώς, άραγε, κατάλαβαν οι αστυνομικοί ότι έπρεπε να μπουκάρουν, μέσα στο σπίτι της Φιλίτσας, για να με σώσουν την ύστατη, κυριολεκτικά, στιγμή. Ο ταγματάρχης γέλασε, σχολιάζοντας: «Έχω το διάολο, μέσα μου»... Η έκφρασή του με φόβισε, κάνοντάς με να θυμηθώ τα κομμάτια της ημισκαλιστής φιγούρας. Ο Απόλλωνας τα είχε πάρει μαζί του, αλλά φαντάζομαι ότι καλύτερα που τα είχε, γιατί και αυτά αποτελούσαν αποδείξεις της ενοχής του. Ωστόσο, η επιρροή του σκαλιστού δαίμονα ένιωθα ότι ενεργοποιούνταν, εκ νέου, μέσα μου. Προσπάθησα να προσέξω τα λόγια του ταγματάρχη, μολονότι αδυνατούσα να συγκρατήσω τον ανήσυχο νου μου: «Παρακολουθούσαμε τον Απόλλωνα, υποτίθεται για το καλό του και επειδή ξέραμε ότι φοβόταν για τη ζωή του. Το ίδιο και σένα, όπως σου έχω πει. Οι άνθρωποί μου, λοιπόν, με

ενημέρωσαν ότι ο Απόλλωνας είχε μπει, στο ίδιο σπίτι, μετά από σένα. Το κλειδί, όμως, ήταν αυτή»...

Διέκοψα τον ταγματάρχη, με φόβο...

«Εννοείτε ότι το κλειδί ήταν η φιγούρα»;

«Άφησε τη φιγούρα, κατά μέρος. Τι να μου κάνει η φιγούρα; Αυτήν, το μισό της κομμάτι δηλαδή, το ψάχναμε. Η γυναίκα ήταν το κλειδί».

«Η Φιλίτσα»;

«Αυτή η αλεπού. Την παρακολουθούσαμε, μετά από το κλείσιμο του παλιού της μαγαζιού, για άλλους λόγους. Είχε μεγάλες ευθύνες και για το μπλέξιμο του πρώην αφεντικού της, αλλά και για το θάνατο μιας κοπέλας, που δούλευε εκεί. Αλλά στην ανάκριση, τη σκαπουλάρισε. Υποψιάζομαι ότι χάρη σε σένα και στη φιγούρα, πιάστηκε από εκεί που δεν το περίμενε».

«Παρακολουθούσατε το τηλέφωνό της, μήπως, κύριε Ταγματάρχα»;

«Σαφώς! Αλλά, φυσικά, με την απαραίτητη εισαγγελική άδεια. Το τηλεφώνημα, που έκανε στον Απόλλωνα, για να έρθει να σε συναντήσουνε, μαζί, ήταν η αιτία, που μας έκανε να μπουκάρουμε, την κατάλληλη στιγμή».

«Και τώρα; Τι θα κάνουμε, στη συνέχεια»;

«Είμαστε έτοιμοι για ένα εικοσιτετράωρο συνεχών ανακρίσεων»...

Οι ανακρίσεις του Απόλλωνα και της Φιλίτσας είχαν πολλή δουλειά και πολύ υλικό, μα δεν κύλησαν, όπως θα περίμενε και θα ήθελε ο ταγματάρχης. Ο Απόλλων παραδέχτηκε τη δολοφονία του Γιακωβάκη, μα αρνήθηκε, κατηγορηματικά, την τέλεση των υπόλοιπων δολοφονιών:

«Σκότωσα τον Γιακωβάκη, επειδή μου ζητούσε, επίμονα, το κομμάτι της φιγούρας, που μου είχε δανείσει. Τον σκότωσα, επίσης, νομίζοντας ότι είχε, κοντά του, το άλλο κομμάτι, για να του το πάρω. Δεν ήξερα ότι το είχε ξεφορτωθεί, λίγο πιο πριν. Εγκλημάτησα, λόγω της απληστίας μου, γιατί η φιγούρα αξίζει πάρα πολλά. Αλλά φταίει και το ότι λογομαχήσαμε, πάνω στην κουβέντα. Σε κάποια φάση, οι τόνοι ξέφυγαν. Ειπώθηκαν πράγματα, που δεν έπρεπε να ειπωθούν. Σε κάποια φάση, είπε κάτι και με προσέβαλε. Αγρίεψα και τον σκότωσα. Όταν κατάλαβα το λάθος μου, ήταν πολύ αργά. Έψαξα το στέκι, μπας και βρω το άλλο κομμάτι. Μάταια! Η ώρα κυλούσε! Οπότε το έσκασα»...

«Το φονικό εργαλείο πώς βρέθηκε στα χέρια σου»;

«Το είχα, μαζί μου, από φόβο, μην συναντήσω κλέφτες στο δρόμο».

«Εννοείς συναδέλφους σου. Είναι δυνατό να φοβάσαι τους κλέφτες εσύ, ένας ψυχρός δολοφόνος; Που μου το έπαιζες, τόσο καιρό, παρθένα και φοβισμένη ψυχή, κλειδαμπαρωμένος στο σπίτι σου; Που, πριν λίγο, πήγες να ξεκάνεις ένα ακόμα άτομο; Που παραδέχεσαι ότι ήθελες, ετσιθελικά, να κρατήσεις μια πολύτιμη φιγούρα; Που δηλητηριάσες εν ψυχρώ, άλλα τρία άτομα»;

«Όχι! Τους τρεις φόνους, που λέτε, δεν τους έκανα εγώ. Για όλα τα άλλα, πείτε ό,τι θέλετε και έχετε δίκιο. Αλλά τις τρεις δηλητηριάσεις δεν τις έκανα εγώ. Πιστέψτε με! Λέω αλήθεια! Ήμουν φοβισμένος. Διότι αφού μαχαίρωσα τον Γιακωβάκη, κάποιος άλλος, άγνωστος σε μένα, είχε αποφασίσει να ξεκάνει όλους τους φίλους του. Και φοβόμουν, μήπως και φτάσει και η δική μου σειρά. Έτρεμα και τρέμω, γιατί δεν σκότωσα εγώ τους άλλους».

«Και θες να σε πιστέψουμε»;

«Πρέπει να με πιστέψετε. Γιατί ο δολοφόνος των άλλων τριών κυκλοφορεί ελεύθερος».

«Άκουσε, κύριε Απόλλωνα. Παραδέξου και τους υπόλοιπους φόνους. Για το καλό σου! Αυτή η

ομολογία θα λειτουργήσει, υπέρ σου, αργότερα, στο δικαστήριο. Αλλιώς, εκεί, θα έχεις πολύ άσχημα ξεμπερδέματα».

«Μα πώς θέλετε να παραδεχτώ κάτι που δεν έκανα; Είναι άδικο και ανόητο. Αν τους σκότωνα εγώ, θα το ήξερα και θα σας το έλεγα. Δεν τους σκότωσα, όμως. Ίσα-ίσα, που φοβάμαι και για τον εαυτό μου, ακόμα και τώρα, μην πέσω θύμα δηλητηρίασης».

Ο Απόλλωνας είχε κοκκινίσει και αγριέψει, σαν να τον έπνιγε το δίκιο. Ο ταγματάρχης τον πίεσε, κάνοντας και αρκετές μπλόφες. Ωστόσο, ο Απόλλωνας επέμενε ότι ήταν αθώος. Η ανάκριση είχε κολλήσει. Όσο για την Φιλίτσα, η δική της συνενοχή περιορίστηκε, μόνο, στην απόπειρα εναντίον μου. Όσο και αν πιάστηκαν, δεν παραδέχτηκαν απολύτως τίποτα για το φόνο του Ιορδάνη, του Γεράσιμου και του Λιάκου.

«Κύριε Απόλλωνα, ξεχνάς ότι είχες το κίνητρο να σκοτώσεις και τους άλλους τρεις. Ήθελες, ενδεχομένως, να τους κλείσεις το στόμα, για να μην μιλήσουν, αν ήξεραν κάτι. Ήθελες, ενδεχομένως, να πάρεις από αυτούς το κομμάτι της φιγούρας, πιστεύοντας ότι κάποιος από αυτούς το είχε μαζί του. Μην ξεχνάς το παραλήρημα του Ιορδάνη, λίγο μετά από την κηδεία του Γιακωβάκη. Ο Ιορδάνης μιλούσε, δυνατά, για μια φιγούρα, που είχε, αλλά εννοούσε, τελικά, μια άλλη, που δεν σου ήταν χρήσιμη. Κατόπιν, την αναζήτησες στον Γεράσιμο. Δεν τη βρήκες και εκεί. Οπότε στράφηκες στον Λιάκο. Είχες το κίνητρο να τους βγάλεις από τη μέση».

«Μα δεν μπορεί να ισχύει αυτό. Οι εφημερίδες, ήδη, είχαν γράψει ότι το δεύτερο κομμάτι βρισκόταν υπό την κατοχή άλλου ατόμου. Έμαθα ότι το είχε δώσει ο Γιακωβάκης, στο παλιόσκυλο»...

«Πρόσεχε πώς μιλάς»...

«Θα του το άρπαζα το δεύτερο κομμάτι. Αλλά ο φόνος του Ιορδάνη με τρόμαξε»...

«Γιατί σε τρόμαξε ο φόνος του Ιορδάνη»;

«Διότι ήξερα ότι εγώ σκότωσα τον Γιακωβάκη. Ξαφνικά όμως, ένας ακόμα φόνος συνέβη και μάλιστα εν αγνοία μου. Έχασα τον έλεγχο της υπόθεσης, μέσα από τα χέρια μου. Έμαθα ποιος κατείχε το κομμάτι, για το οποίο τέλεσα το φόνο, αλλά με μπλόκαρε η ύπαρξη ενός ακόμα φονιά. Μυστήριο για μένα, που ήξερα τα πάντα, μέχρι τότε. Φοβήθηκα, ακόμα πιο πολύ, όταν δολοφονήθηκε, με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, και ένας ακόμα, ο Γεράσιμος. Κλειδαμπαρώθηκα, στο σπίτι μου. Δεν με ένοιαζε, άλλο πια, η φιγούρα, διότι είχα καταλάβει πως κινδύνευε και η ζωή μου από κάποιον τρελό δολοφόνο, που δρα, με τρόπο ανεξέλεγκτο».

«Τότε, γιατί σε πιάσαμε, επ' αυτοφώρω, να είσαι έτοιμος να κάνεις ακόμα ένα φόνο, τον πέμπτο συνολικά»;

«Μην προσπαθείτε να με παγιδεύσετε, με τις λέξεις. Ο δεύτερος θα ήταν. Και αποφάσισα να τον σκοτώσω, γιατί ξεσηκώθηκα, με το λέγε-λέγε της».

«Το λέγε-λέγε ποιανής»;

«Η Φιλίτσα με είχε πείσει ότι αν παίρναμε και το δεύτερο κομμάτι, θα φεύγαμε για το εξωτερικό και θα γινόμασταν πλούσιοι. Είχε παγιδεύσει τον κάτοχο του κομματιού στο σπίτι της. Τον θεωρούσε και ηλίθιο, γιατί αυτός είχε πάθει ένα είδος παράνοιας. Νόμιζε ότι είναι σκύλος και άλλες τέτοιες αηδίες, καθώς μου έλεγε η ίδια. Οπότε θα ήταν εύκολο και να του αρπάξουμε το κομμάτι, αλλά και να του κλείσουμε το στόμα. Αυτή μου είχε υποσχεθεί ότι με αγαπούσε και ότι ήθελε να ζήσουμε μαζί, εκτός χώρας. Πείστηκα και βγήκα από το καβούκι μου. Ήταν το δεύτερο λάθος μου. Πού να το φανταστώ ότι όλοι μας,

και ειδικά αυτή,
ήμασταν υπό στενότητα παρακολούθησης».

Η Φιλίτσα συμφώνησε, με όσα έλεγε ο Απόλλωνας, καθώς αφενός δεν μπορούσε να αρνηθεί το οφθαλμοφανέστατο όλων αυτών που είχαν γίνει, ενώ αφετέρου την ένοιαζε να μην ανοίξουν οι παλιές αμαρτωλές υποθέσεις της...

«Για πες μας, κύριε Απόλλωνα! Γιατί τον μαχαίρωσες τον Γιακωβάκη και δεν τον δηλητηριάσες, όπως τους άλλους»;

«Δεν τους δηλητηρίασα εγώ. Σταματήστε να μου φορτώνετε όλα τα εγκλήματα, που δεν μπορείτε να φορτώσετε στον πραγματικό ένοχο».

«Πολύ καλά! Και μην αγριεύεις! Πες μας, για τον Γιακωβάκη»...

«Μου είχε δανείσει το μισό κομμάτι της φηγούρας, επειδή του το είχα ζητήσει, για να μελετήσω την υπογραφή της. Γνώριζα, φυσικά, από τους Διόσκουρους, για την αξία τόσο της φηγούρας, όσο και της σουλτανικής υπογραφής. Ο Γιακωβάκης μου έδωσε το κομμάτι, που του ζήτησα. Ήταν καλόβολος. Όμως αργότερα, έγινε πειστικός. Απαιτούσε, έντονα, να του το επιστρέψω. Είχε και δίκιο. Του το κρατούσα, πλέον, παρά τη θέλησή του, μια και είχα ξεπεράσει, κατά πολύ, το χρονικό όριο, που είχε ορίσει. Μου ζήτησε, λοιπόν, εκείνο το βράδυ, να του επιστρέψω το δανεικό κομμάτι στο στέκι του. Εγώ, όμως, δεν πήγα, για να τη δώσω»...

Ο Απόλλωνας ξεκίνησε την περιγραφή των γεγονότων του μοιραίου βραδιού. Μπήκε, μέσα στο στέκι, όπως είχανε συμφωνήσει:

«Άργησες».

«Καθυστέρησε το λεωφορείο. Δεν φταίω εγώ».

«Έφερες το κομμάτι»;

«Όχι, Γιακωβάκη! Δεν το έφερα. Και δεν πρόκειται να το φέρω, αν δεν συμφωνήσεις να την πουλήσουμε, μέσω των Διόσκουρων, που ξέρουν την αξία της και έχουν προσβάσεις στο εξωτερικό. Στο Ισραήλ ή την Μέση Ανατολή».

«Αυτά τα είπαμε και τα ζανάπαμε. Τη φηγούρα δεν την πουλάω. Της βάζω φωτιά και την καίω, αλλά δεν την πουλάω. Από λεφτά δεν έχω, πια, ανάγκη. Θέλω η φηγούρα να μείνει εδώ, στην Ελλάδα, όπου θα μπορέσει να βρει τη θέση της και να αναδειχτεί. Να μην την πάρουνε οι ξένοι. Αρκετά ελληνικά πράγματα έχουνε πάρει από μας».

«Μα ποιος θα ενδιαφερθεί, εδώ στην

Ελλάδα, για δαύτην»;

«Θα την εμπιστευτώ σε άτομο, που ξέρω ότι δεν θα την πουλήσει και δεν θα με πουλήσει».

«Μα γιατί η φηγούρα να μείνει, σώνει και καλά, στην έρμη την Ψωροκόσταινα; Αν βγει στο εξωτερικό, θα γίνουμε όλοι πάμπλουτοι. Θα γίνεις διάσημος, Γιακωβάκη. Θα γραφτούν βιβλία για σένα».

«Πας να με δελεάσεις, με ψέματα. Τόσα χρόνια, το ίδιο και το ίδιο παραμύθι. Με κοροϊδεύεις, όπως και τόσους άλλους, με τα ίδια λόγια».

«Αχάριστε! Τολμάς να με αποκαλείς ψεύτη»;

«Είσαι. Και φέρε το κομμάτι, τώρα, αλλιώς καλώ την αστυνομία».

Ο Απόλλωνας συνέχισε την περιγραφή του, λέγοντας ότι μόλις άκουσε για αστυνομία, έβγαλε, αστραπιαία, το μαχαίρι, χτυπώντας και σκοτώνοντας, επιτόπου, τον άτυχο υπερήλικα. Ήταν θολωμένος από τις προσβολές, που είχε ακούσει από τον Γιακωβάκη, είχε και το φόβο της αστυνομίας, αλλά, πάνω από όλα, δεν ήθελε να δώσει, πίσω, το πολύτιμο κομμάτι. Μετάνιωσε, μόλις είδε το πεσμένο πτώμα, αλλά ήταν αργά και το έβαλε στα πόδια. Δεν έπρεπε να τον σκοτώσει. Ήταν μια τραγική και εφιαλτική νύχτα!

«Δεν μας τα λες καλά, κύριε Απόλλωνα».

«Αυτή είναι η πάσα αλήθεια».

«Αν τα έκανες όλα αυτά θολωμένος, από φόβο και από θυμό, δεν θα έπρεπε, μετά, να ανακατώσεις και να αναστατώσεις όλο το στέκι, για να βρεις το άλλο μισό κομμάτι».

«Έψαξα, μέσα στην ταραχή μου. Πριν φύγω, έψαξα, αλλά δεν βρήκα τίποτα».

«Οι Διόσκουροι γνώριζαν τι έκανες ή τι σκόπευες να κάνεις».

«Όχι! Δεν είχαν ιδέα! Μιλούσα, βεβαίως, μαζί τους, αλλά δεν τους είχα πει τίποτα για εκείνη τη βραδιά».

«Για τους υπόλοιπους φόνους ήξεραν»;

«Αυτό δεν το γνωρίζω. Αλλά μην πάτε να με παγιδεύσετε. Εγώ δεν έχω καμία σχέση με τους άλλους φόνους. Και δεν θα ανακατευόμουν, πάλι, αν δεν με έπειθε η Φιλίτσα. Σας το λέω. Τον τρέμω το δολοφόνο, που έχει σκοτώσει τους άλλους τρεις, διότι και οι τρεις τους συνδέονταν με το νεκρό Γιακωβάκη. Μην πάτε να μου φορτώσετε όλα τα φονικά».

Ο ταγματάρχης με πήρε, στην άκρη, για να μου μιλήσει:

«Ο Απόλλωνας κάνει τη σουπιά και θολώνει τα νερά. Παραδέχεται, μονάχα, το φόνο του Γιακωβάκη, που δεν μπορούσε να τον αρνηθεί, μια και τον παραδέχτηκε και ενώπιόν σου, όταν αποπειράθηκε να σε σκοτώσει, ενώ είχε, μαζί του, και το μισό κομμάτι της φιγούρας. Επίσης, βγάζει λάδι τους Διόσκουρους, για το φόνο του Γιακωβάκη. Γιατί άραγε; Αυτό είναι ύποπτο. Και φυσικά, αρνείται κάθε σχέση, με τους άλλους τρεις φόνους, καθώς ξέρει ότι δεν έχουμε αποδείξεις, για να επιβεβαιώσουμε την ενοχή του. Και φοβάμαι ότι δεν θα τις βρούμε, από τον ίδιο τουλάχιστον. Η δε φιλεναδούλα του φυλάγεται, επίσης. Ας είναι! Έχουμε τρεις νεκρούς, για τους οποίους επιβάλλεται να μάθουμε ποιος τους δηλητηρίασε. Ο Απόλλων είναι ό,τι πρέπει για δολοφόνους τους, αλλά δεν ξέρω αν αποδειχτεί αυτό».

Επέστρεψα, στο σπίτι μου, προβληματισμένος και φοβισμένος, με τα δύο κομμάτια, μαζί μου.

Έλυσα το σχοινί και ξαναέδεσα τα δύο κομμάτια. Η φιγούρα ήταν, και πάλι, δεμένη και έτοιμη να ανέβει στο πανί. Την κοιτούσα, με όλο και μεγαλύτερο φόβο και δέος. Δεν θα έπρεπε να φοβόμουν, γιατί ο δολοφόνος είχε, πια, συλληφθεί. Η Φιλίτσα το ίδιο. Θα έπρεπε να νιώθω ασφαλής, αλλά δεν ένιωθα. Η φιγούρα, που, με τόση πατρική αγάπη, μου εμπιστεύτηκε ο Γιακωβάκης, ένιωθα να συνεχίζει να με απειλεί. Εξαιτίας της, με είχαν πάρει στο ψιλό ο Απόλλωνας και οι αστυνομικοί, ακόμα και ο ταγματάρχης, στιγμιαίως, γελώντας, όταν η Φιλίτσα και ο φίλος της με αποκαλούσαν σκύλο. Ξάπλωσα... Προσπάθησα να κλείσω τα μάτια, μα ο δαίμονας, στην πλήρη του μορφή, συνέχιζε να με κοιτάει, ακόμα και με σφαλισμένα βλέφαρα. Ένιωθα την ανάγκη να σηκωθώ, μα αισθανόμουν ακινητοποιημένος. Κάνω μια κίνηση να γυρίσω και πέφτω, άτσαλα, από το κρεβάτι. Στέκομαι στα τέσσερα. Δυστυχία μου! Ακούω τη φιγούρα:

«Είσαι παλιόσκυλο»...

Ξημέρωσε. Με το φως της μέρας, από τις αχτίνες του ηλίου, η φιγούρα δεν φαινόταν, πια, τόσο απειλητική. Το χάραμα με βρήκε στο πάτωμα. Ευτυχώς, που κατάφερα να σταθώ στα δύο, μα η περιπέτειά μου δεν είχε τελειώσει, ακόμα. Φοβόμουν ότι το σώμα μου θα παραλύσει και πάλι και ότι θα αναγκαστώ να μπουσουλώ, σαν ένα πραγματικό ζώο. Η δε φιγούρα ερχόταν, στα μάτια μου, λέγοντάς μου, συνεχώς, το ίδιο και το ίδιο πράγμα: «Να μπουσουλώ». Μια γρήγορη επίσκεψη, στην αδερφή του Γιακωβάκη, χειροτέρεψε τα πράγματα. Από τη μια, χάρηκε, τρελά, επειδή πιάστηκε, επιτέλους, ο αισχρότατος φονέας του αδερφού της. Από την άλλη όμως, άστραψε και βρόντηξε, όταν της είπα ότι θα επισκεφτώ τους Διόσκουρους. Στο άκουσμα του ονόματός τους, άρχισε, σαν άλλοτε, να εξαπολύει ύβρεις, θεωρώντας τους, πάνω-κάτω, ηθικούς αυτουργούς, για όλα όσα συνέβησαν. Έφυγα, με την ευχή της, για μένα, αλλά και με κατάρες, για δαύτους.

Οι Διόσκουροι με αντιμετώπισαν, με τον ίδιο ακριβώς τρόπο της προηγούμενης φοράς. Ψυχρότατοι, απόμακροι και προσηλωμένοι στη δουλειά τους, είχαν μάθει για τη σύλληψη του Απόλλωνα, θεωρώντας ότι ήταν κάτι, που δεν μπορούσε να χαλάσει την προσωπική τους ρουτίνα. Το ότι η φιγούρα βρισκόταν, με την πλήρη της μορφή, στα χέρια μου, δεν τους ενδιέφερε ιδιαίτερα, εκτός και αν είχα ο ίδιος την πρόθεση να την πουλήσω, αξιοποιώντας όλες τις πληροφορίες τους και ζητώντας τους να αναλάβουν τη διεκπεραίωση των σχετικών ζητημάτων. Ήμουν σίγουρος ότι ο ταγματάρχης θα υποψιαζόταν ενοχές, πίσω από τη συγκεκριμένη στάση και συμπεριφορά τους, μα αυτό δεν με ενδιέφερε. Θεωρητικά, το θέμα των φόνων είχε κλείσει, πια, μολονότι ο Απόλλωνας αρνούνταν την τέλεση του συνόλου των δολοφονιών. Εξάλλου, το ποινικό του μητρώο, ως προς

την ιστορία αυτή, ήταν, ήδη και κατά πολύ, βεβαρημένο. Αυτό που με ενδιέφερε, περισσότερο, ήταν, πλέον, ο θρύλος της Ελένης.

Η Ελένη με προσέγγισε, αρχικώς, με παρόμοια αδιαφορία. Στην αρχή, της είπα ότι θα ήταν καλό, για την ίδια και τα αδέρφια της, να συναντηθούν, με την αδερφή του Γιακωβάκη, για να αποκαταστήσουν τις μεταξύ τους σχέσεις και να ηρεμήσει και αυτή η κακόμοιρη γριά, που δεν μπορούσε να γαληνέψει, εξαιτίας αυτής της υπόθεσης. Ήμουν σίγουρος ότι το πρόβλημά της ήταν πως οι Διόσκουροι, τόσο καιρό, δεν της είχαν δώσει καμία σημασία, ειδικά μετά από το θάνατο του Γιακωβάκη. Έγινε η κηδεία και όλοι διασκορπίστηκαν, μετά το χαμό του «καπετάνιου». Δεν νοιάστηκαν, ποτέ, να δουν τι απέγινε η αδερφή του. Η Ελένη, όμως, ήταν αρνητική:

«Τα αδέρφια μου φεύγουν για το Τελαβίβ, μεθαύριο. Θα μείνουν, για καιρό, εκεί. Σε μια βδομάδα, θα τους ακολουθήσω και εγώ. Πιθανόν, να κλείσουμε το εδώ κατάστημά μας και να εγκατασταθούμε, οριστικά, στο Ισραήλ. Δεν έχουμε χρόνο για μια μουνλόγρια, που μας βρίζει»...

«Ελένη! Έχει σχέση με το θρύλο»...

Το βλέμμα της άλλαξε, ξαφνικά, μόλις άκουσε την αναφορά μου στο θρύλο.

«Ποιος; Η γριά»;

«Όχι η γριά. Αυτή είναι για λύπηση. Η παρουσία μου έχει σχέση με το θρύλο».

«Σε ακούω».

«Επειδή έχουμε ξαναμιλήσει για το θέμα αυτό, νιώθω ότι η φιγούρα με επηρεάζει. Αυτό το ένιωθα και όταν είχα το ένα κομμάτι, στην κατοχή μου. Με τα δυο κομμάτια, όμως, το νιώθω περισσότερο».

«Σου βάζει ιδέες να κάνεις κάτι κακό; Μια κλοπή, ένα βιασμό, ένα φόνο»;

«Σε αυτά, νιώθω ότι αντιστέκομαι και μου περνάνε, σαν ένα απλό όνειρο. Όμως, ακολουθεί ο εφιάλτης».

«Τι εννοείς»;

«Μου απευθύνεται σαν να είμαι σκύλος».

«Μου λες αλήθεια ή το κάνεις, για να πειστώ να έρθω στη γριά; Ή μήπως είναι, πάλι, κανένα κόλπο του ταγματάρχη»;

«Όχι! Θέλω να με πιστέψεις. Πιστεύω ότι εσύ, μόνο, μπορείς να με βοηθήσεις».

«Έλα, το βράδυ, στο σπίτι μου».

Μου έδωσε την κάρτα της. Δεν έμενε, στο ίδιο σπίτι, μαζί με τα αδέρφια της. Έμενε μόνη, εκτός πόλης, σε ένα χώρο, που ήταν κάτι μεταξύ σπιτιού και κλινικής, όπου έκανε έρευνες. Με περίμενε, έξω από την είσοδό της, με μεγάλη ανυπομονησία. Είχα και τη φιγούρα, μαζί μου:

«Σου ξεκαθαρίζω ότι η σχέση μας θα είναι, αυστηρά, επαγγελματική. Και ότι, όπως μου τα λες, θεωρώ ότι θα λειτουργείς ως το πειραματόζωό μου. Χωρίς συναισθηματισμούς και άλλες επαφές. Στο εξής, σε υπολογίζω σαν ασθενή μου, ενώ εσύ θα με βλέπεις σαν τη γιατρό σου ή το αφεντικό σου».

Πήρε τη φιγούρα μου και την καρφίτσωσε πάνω σε ένα τεντωμένο και φωτισμένο λευκό πανί ενός μπερντέ, τον οποίο είχε στήσει, μέσα στο γραφείο της, για την περίπτωση μου. Απέναντι από τη σκιά της φιγούρας, βρισκόταν ένας καναπές, στον οποίο με έβαλε να ξαπλώσω, κοιτώντας τη φιγούρα, πάνω στο φωτισμένο πανί...

Η Ελένη έκλεισε τα φώτα και κάθισε σε μια πολυθρόνα, δίπλα από τον καναπέ. Το ημίφως ενός λαμπατέρ, από δίπλα της, θα της επέτρεπε να παρατηρεί, κρατώντας σημειώσεις. Σύμφωνα με τις οδηγίες της, έπρεπε να μείνουμε, επί πολλή ώρα, ακίνητοι και αμίλητοι. Αυτή, πάνω στον καναπέ, να με προσέχει, την ώρα που το βλέμμα μου θα ήταν καρφωμένο, πάνω στη φιγούρα, η οποία φαινόταν να ίπταται, επί του μπερντέ, καρφισσόμενη, κάπου στο κέντρο του επίπεδου πανιού. Ήταν πολύ πιθανό να καθόμασταν, έτσι, επί ώρες, χωρίς να γίνει τίποτα. Αλλά αν γινόταν κάτι, οι θεωρίες της Ελένης θα δικαιωνόντουσαν. Διότι με αντιμετώπιζε ως ένα ζωντανό πείραμα, από τη στιγμή, που άκουσε τις εκμυστηρεύσεις μου. Και η ώρα περνούσε, αργά και βασανιστικά. Ο οφθαλμός της δαιμονικής φιγούρας είχε καρφωθεί πάνω μου, κοιτώντας με, επίμονα, ενώ το δικό μου βλέμμα κινούνταν, χαοτικά, ανάμεσα στο βασανιστικό κλείσιμο των ματιών και την αποχαύνωση...

Ξημέρωσε. Άνοιξα τα μάτια μου. Η Ελένη είχε κλείσει τα φώτα της σκηνής και είχε ξεκαρφισώσει τη φιγούρα, η οποία κειτόταν, πλάι μου.

«Τώρα, που είναι μέρα, να μην φοβάσαι. Ό,τι έγινε, έγινε, τη νύχτα».

«Τι εννοείς, Ελένη»;

«Εννοώ ότι, μέσα στη νύχτα, έγιναν πολλά. Δεν κατάλαβες τίποτα»;

«Εβλεπα περίεργα όνειρα, αλλά δεν έδωσα σημασία, από τη στιγμή, που ήσουν δίπλα».

«Δεν ήταν όνειρα. Ήταν πραγματικότητα. Τι, ακριβώς, είδες»;

«Τα σκυλίσια. Αυτά, δηλαδή, που σου είχα πει».

Τα μάτια της άστραψαν, σαν να τα διαπέρασε το φως του μπερντέ:

«Εγώ θα σου πω τι έγινε. Τα είδα, ιδίοις όμμασι. Σε κάποια φάση, σε είχε πάρει ο ύπνος. Εκεί που ένιωθα, πλέον, ότι είχα βαρεθεί, σε βλέπω να κατεβαίνεις από τον καναπέ και να στέκεσαι, όπως είχες διηγηθεί, στα τέσσερα. Σαν, κάπως, να μπουσουλούσες. Ανασήκωνες το κεφάλι σου και ανοιγόκλεινες το στόμα σου, σαν να γάβγιζες ή ούρλιαζες, σιωπηλά»...

Η Ελένη περιέγραφε τα τεκταινόμενα, με ενθουσιασμό:

«Προχώρησες, με τα τέσσερα, μπροστά στον μπερντέ, γοργά, αν και τα γόνατά σου πρέπει να πονούσαν και μάλιστα πάρα πολύ. Κάθισες, για αρκετή ώρα, ενώπιος ενωπίω, με το δερμάτινο δαίμονα, κοιτώντας τον και έχοντας κατεβάσει τα πόδια, αλλά στεκούμενος όρθιος, με τεντωμένα τα χέρια, που έπαιζαν, πλέον, το ρόλο των μπροστινών ποδιών. Σηκώθηκα και γέμισα ένα πιατάκι με νερό και ένα πιατάκι με σκυλοτροφή. Σου έκανα νόημα και σηκώθηκες, στα τέσσερα, φυσικά. Ήρθες και ξάπλωσες, πάλι στα τέσσερα, μπροστά στα πιατάκια. Έσκυψες το λαιμό σου και άρχισες να τρως τη σκυλοτροφή, παίρνοντάς τη, με τη γλώσσα, αν και, με τη γεύση της, αρχικώς, δυσανασχέτησες. Κατόπιν, κινήθηκες λίγο πλάι και σκύβοντας το λαιμό σου, ήπιες όλο το νερό, πάλι με τη γλώσσα σου. Ήρθες κοντά μου, κάθισες στα πόδια μου, τρίφτηκες πάνω μου, σου χάιδεψα το κεφάλι και σε κάθισα στον καναπέ».

Η Ελένη μού διευκρίνισε, εξ αρχής, ότι όλα οφείλονται στο νου. Το μυαλό, επηρεασμένο από όλα όσα προηγήθηκαν, πείστηκε στο να πειθαρχήσει, με αυτά που άκουγε και που του άρεσαν. Οι σατανικές παροτρύνσεις (ποιητική αδειά) για την τέλεση δολοφονιών, το δεντρί και οι μεταμορφώσεις του, τα γεγονότα που ακολούθησαν τη δολοφονία του Γιακωβάκη, η παράνοια της ατμόσφαιρας, με τις περιπτώσεις της Ιουλίας ή της γριάς, οι δολοφονίες και η επιστημονική θεώρηση, έτσι όπως μου την είχε εξηγήσει η Ελένη, όλα αυτά, λοιπόν, αλλά και άλλα πολλά, μετέτρεψαν τη φιγούρα σε μία υπαρκτή δύναμη για τον εαυτό μου. Από εκεί και στο εξής, υπάρχουν δύο εκδοχές:

«Α) Η πρώτη είναι η επιστημονική. Η φιγούρα είναι κάτι άψυχο και χωρίς δύναμη. Ένα απλό δερμάτινο κατασκεύασμα. Όμως, το μυαλό σου σε έχει πείσει ότι είναι κάτι έμψυχο και δυνατό, με ικανότητα επιρροής, πάνω σου, οπότε νομίζεις ότι πρέπει να πειθαρχείς σε αυτή».

«Β) Η δεύτερη εκδοχή είναι η θεολογική. Αν πιστέψουμε στη θρησκευτιολογική θεώρηση, που κυριαρχεί στις θρησκείες της ανατολικής Μεσογείου, περί Σατανά, όσα λέμε αρχίζουν να αποκτούν κάποια βάση. Κατά το Χριστιανισμό ιδιαίτερα. Ακόμα περισσότερο κατά την Ορθοδοξία, που μας αφορά, εν προκειμένω, καθότι είσαι διαποτισμένος (κατά κύριο λόγο και καλώς ή κακώς) με την ορθόδοξη παράδοση. Κατά την ορθόδοξη θεολογία, ο Σατανάς εισβάλλει μέσα μας, μόνο όταν του το επιτρέψουμε. Το μυαλό, και πάλι, παίζει τον κυρίαρχο ρόλο. Αλλά και η φιγούρα, αυτή καθαυτή, ως δερμάτινο αντικείμενο τείνει να γίνει ένα μέσο επικυριαρχίας. Με ποιον τρόπο; Με έναν τρόπο, που αγγίζει τη λαϊκή

θρησκευτικότητα και τη λαϊκή θρησκευτική συνείδηση. Ο πιστός βάζει, στο προσκέφαλό του και κάτω από το μαξιλάρι του, την εικόνα του Αγίου του. Η εικόνα, ως ξύλο, δεν έχει δύναμη. Αποκτά, όμως, δύναμη, χάρη στο εικονιζόμενο πρόσωπο, που μεταβιβάζει, στον πιστό, τη θεία χάρη του».

Διέκοψα την Ελένη, με το εξής αντεπιχείρημα:

«Μα, Ελένη, η ορθόδοξη θεολογία δεν μπορεί να τεκμηριωθεί, με βάση τη λαϊκή, μονάχα, θρησκευτικότητα».

«Σωστά! Ας συμπληρώσουμε, λοιπόν! Ο Θεός δρα, στους πιστούς, μέσω των θείων ενεργειών. Χάρη σε αυτές τις θείες ενέργειες, ο πιστός έχει τη δυνατότητα να λάβει τη θεία εμπειρία, μέχρι να φτάσει στη θεοπτία, μέσω της εσωτερικής άσκησης και της αδιάλειπτης προσευχής. Με άλλα λόγια, ο πιστός χαριτώνεται και παίρνει τη θεία χάρη, χωρίς την ανάγκη των υλικών πραγμάτων».

«Και οι θαυματουργές εικόνες»;

«Υπάρχουν. Αλλά δεν είναι θαυματουργό το υλικό τους. Το θαύμα έγκειται στη δύναμη του πιστού να αντλήσει τη χάρη του εικονιζόμενου προσώπου της εικόνας, όχι μέσα από το ξύλο της, αλλά μέσα από την προσευχή και την πίστη στο πρόσωπο του εικονιζόμενου Αγίου. Ακριβώς, το ίδιο μπορεί να γίνει και ανάποδα, για αντιχριστιανικούς σκοπούς, που δεν το ονομάζω μαγεία, αν και θα μπορούσα».

«Μα είναι δυνατόν να θέλω να δράσω υπέρ του αντίχριστου»;

«Κατά μία θεωρία, η μεγαλύτερη επιτυχία του σατανά είναι να σε πείσει ότι δεν υπάρχει. Όμως, εσύ τον κατάλαβες. Συνεπώς, για το λόγο αυτό, δεν μπόρεσε να σε πείσει να κάνεις ένα φόνο, ως αντιχριστιανική, καθαρά, πράξη. Οπότε, σε έκανε να στραφείς εναντίον του εαυτού σου. Το μέσο ήταν κάτι σαν ένα ελκυστικό, παιδικό ή θεατρικό, παιχνίδι, που σου άρεσε, ανέκαθεν. Και εγώ, αν με ρωτούσες, θα σου έλεγα ότι θα ήθελα να ήμουν ένα άλογο, αλλά δεν το σκέφτομαι καν. Εσύ το σκέφτεσαι, όμως, και πατά πάνω σε αυτό. Αυτό που ήθελα να αποδείξω, είναι ότι δεν είναι ούτε θέμα μαγείας, πια. Απλώς, αυτό που σκέφτεσαι, με το μυαλό σου, πείθεσαι ότι μπορεί να γίνει, με τις ενέργειες, που απορρέουν όχι από τη χάρη ενός Αγίου ή ενός Αγγέλου, αλλά από τη δύναμη, που έχει ο Εκπεσών».

«Εκπεσών»;

«Ο Σατανάς είναι εκπεσόντας Άγγελος. Οι ενέργειές του λειτουργούν για πράξεις αντιχριστιανικές. Με σένα, εν προκειμένω, παίζει, επειδή δεν μπορεί να σε παρασύρει σε κάποια σοβαρότερη αμαρτία. Επιβάλλεται, έτσι, στο μυαλό σου, για κάποια χαλαρά πράγματα, θεωρώντας ότι, στο μέλλον, μέσω αυτών των χαλαρών πραγμάτων, θα πετύχει κάτι πολύ πιο σοβαρό και επικίνδυνο. Η ενέργειά του αυτή, εκ των πραγμάτων, είναι άυλη και άκτιστη. Αντλείται, μέσα από τη δύναμη, που νομίζουμε ότι έχει η φιγούρα, στο θέατρο, αλλά και στη ζωή, όταν θέλουμε η ζωή μας να μοιάσει, με όλα όσα βλέπουμε, κατά τη θεατρική πράξη. Στην πραγματικότητα, η δύναμη αυτή δεν προέρχεται, μέσα από το δέρμα της φιγούρας, αλλά μέσα από την ενδόμυχη επιθυμία σου να παίζεις το παιχνίδι, που παίζουν οι φιγούρες, στις παραστάσεις του Γιακωβάκη. Βλέπεις τον ήρωα να μεταμορφώνεται σε ζώο, από το δαίμονα του δέντρου, οπότε θέλεις και εσύ να γίνεις ζώο».

«Δηλαδή δεν φταίει το δέρμα και η ίδια η φιγούρα»;

«Όχι, μολονότι κάποιοι θα μπορούσαν, ενδεχομένως, για πολλούς και διάφορους λόγους, να θεοποιήσουν ή να δαιμονοποιήσουν το υλικό αυτό. Εμείς, όμως, ξέρουμε ότι το συγκεκριμένο υλικό, σαν υλικό, είναι τελείως άχρηστο, όσον αφορά την περίπτωση που αναλύουμε. Εμάς μας νοιάζει το ότι αυτό το δέρμα σε παραπλανά, στο να πειστείς, μαγεμένος, ότι το εικονιζόμενο πρόσωπο πρόκειται να σου μεταδώσει τη χάρη του ή τη δύναμή του. Ο δαίμονας, εδώ, σε έπεισε ότι μπορείς να είσαι ζώο. Κάποιον άλλο θα τον έπειθε, ίσως, να κάνει ακόμα χειρότερα πράγματα, όπως ένα φόνο, όπως προείπαμε. Εσύ δεν ήσουν το κατάλληλο άτομο για φόνο. Ήσουν, όμως, ικανός να νιώσεις ότι μετατρέπεσαι σε σκυλί και να συρθείς στα τέσσερα, για να ζήσεις όλα όσα έβλεπες, τόσα χρόνια, στα παραμύθια των σκιών σου. Είσαι τέλειος! Με τον τρόπο αυτό,

επιβεβαίωσε όλες μου τις θεωρίες».

Η Ελένη ήταν ενθουσιασμένη, με το τελικό αποτέλεσμα. Θριαμβολογούσε, όσο τρώγαμε, σε ένα κοντινό ταβερνάκι, πιστεύοντας ότι, στο Ισραήλ, όπου θα πήγαινε, θα έκανε πάταγο με τις θεωρητικές της διαλέξεις, οι οποίες βασίζονταν, πια, σε απτά παραδείγματα. Την είχα και ικανή να μαγνητοσκοπούσε, με κάποια κρυφή βιντεοκάμερα, όλα αυτά που έγιναν, στο σπίτι της, αλλά δεν με ένοιαζε. Ένωθα τόσο ανάλαφρος, μετά από αυτήν την ψυχαναλυτική βραδιά, σαν να έφυγε, από πάνω μου, ένα βάρος. Της ζήτησα, μονάχα, μια χάρη. Μια επίσκεψη, όπως είχαμε ξαναπεί, στη γηραιά αδερφή του Γιακωβάκη, προκειμένου να μιλήσουνε και να κλείσει αυτή η ιστορία, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Η Ελένη, τρισευτυχισμένη από όλα όσα είχαν γίνει, δέχτηκε να την επισκεφτούμε, μετά από τρεις μέρες, χωρίς τα δύο αδέρφια της, τα οποία, στο μεταξύ, θα ταξιδεύανε προς τη Γη της Επαγγελίας. Η ίδια θα τους ακολουθούσε, μετά από λίγα εικοσιτετράωρα, όπως είχανε συμφωνήσει...

Η γηραιά αδερφή του Γιακωβάκη μάς περίμενε, καθώς την είχα ειδοποιήσει πως θα την επισκεπτόμασταν. Ήταν χαρούμενη, με την ιδέα πως θα μας έβλεπε και πως θα διατύπωνε προσωπικά παράπονα, στην Ελένη. Καθίσαμε σε ένα δωματιάκι, αφήνοντας την ημισκαλιστή φιγούρα, πάνω σε ένα τραπεζάκι, για να τη βλέπει η γριά. Πότε έκλαιγε για τον αδερφό της και πότε για το ίδιο της το κισμέτ, καθώς θεωρούσε πως όλοι σχεδόν την είχανε ξεχάσει, φτωχή, αβοήθητη και παρατημένη. Από μένα, δεν είχε μεν κανένα παράπονο, αλλά τα λεκτικά της καρφιά, εναντίον της Ελένης, ήταν δηλητηριώδη και με χτυπούσαν, έστω και ξόφалτσα, με την έννοια ότι τα είχα βρει με τους ηθικούς αυτουργούς της δολοφονίας του αδερφού της. Τελικώς, από ένα σημείο και έπειτα, την αφήσαμε να παραληρεί, προσπαθώντας να κρύψουμε τα γέλια μας, όταν οι κατάρες της εναλλάσσονταν με ικεσίες προς την Υπεραγία Θεοτόκο και την Αγία Φωτεινή την Σαμαρείτιδα.

«Ο Απόλλωνας, τώρα, κρατιέται, μέσα στα σίδερα»;

Απάντησα, καταφατικά, στην ερώτηση της γριάς, τονίζοντας ότι θα ακολουθούσε η δίκη και ελπίζοντας ότι δεν θα τον άφηναν ελεύθερο, με εγγυήσεις ή με κομματικά κόλπα, σε μια εποχή ταραγμένη από θέματα εκλογολογίας, σκανδάλων και παραπομπών σε δίκες.

«Η Ιουλία»;

Με βάση τα όσα ήξερα, η Ιουλία ήταν σε ψυχιατρική κλινική.

«Ευτυχώς, που ξεπατώθηκε και ο άνδρας της».

Ο ημισκαλιστός δαίμονας κοιτούσε και τους τρεις μας, σαν να ήθελε να δυναμιτίσει την ατμόσφαιρα. Ήταν πολύ σκληρή η γριά, αλλά είχαμε αποφασίσει να κάνουμε τους «Κινέζους». Ωστόσο, η κατάσταση άρχισε να ξεφεύγει...

«Και τα αδέρφια σου θα έπρεπε να ξεπατωθούν, να χαθεί η ρίζα τους, που φέρθηκαν τόσο αχάριστα και ύπουλα».

Εννοούσε τα αδέρφια της Ελένης, που ενοχλήθηκε, μα της έκανα νόημα να κρατηθεί.

«Ήρθε, εδώ! Ωραία! Αλλά έπρεπε να έρθουν και τα αδέρφια σου. Τα ήθελα, όσο τίποτε άλλο στον κόσμο».

Η γριά είχε συναισθηματικά σκαμπανεβάσματα. Πότε μας αγκάλιαζε και πότε έκλαιγε. Αστραπιαία όμως, έβριζε και καταριόταν. Τη δικαιολογούσαμε. Είχε τραβήξει πολλά και ήταν

και κάποιας ηλικίας. Ήταν, πάντως, ώρα να φύγουμε. Αυτή επέμενε να κάτσουμε και άλλο:

«Λίγο ακόμα. Να σας τρατάρω και από το καλό λικέρ, που έκανα».

Μας είχε κεράσει πολλά πράγματα και δεν θέλαμε τίποτε άλλο. Όμως, η επιμονή της μας κράτησε και εμάς και το δαίμονα, μαζί.

«Το φτιάχνω, όπως είναι η συνταγή, πατροπαράδοτα, με κανέλα».

Το ήπιαμε, κατεβάζοντάς το μια και έξω, όπως γίνεται με το εν λόγω είδος λικέρ. Όμως, δεν φύγαμε. Αφόρητοι πόνοι πιάσανε, τόσο εμένα, όσο και την Ελένη. Πόνοι ανυπόφοροι. Ανεξήγητοι, εκ πρώτης όψεως. Όσο μας το επέτρεπε ο εγκέφαλός μας, πένθιμες ιδέες περνούσαν από το νου μας. Ήμασταν ανήμποροι, σωματικά, να αντιδράσουμε. Μόνο η γριά μπορούσε να ξεκαθαρίσει την κατάσταση, δίνοντας λύσεις στις απορίες μας, περί θανατηφόρων πόνων.

Ο δαίμονας συνέχισε να μας κοιτάζει, σαν να ρύθμιζε τη ροή της ιστορίας. Πλέον όμως, δεν καθοδηγούσε έναν αθώο πιστό σκύλο, μα μια εξαγριωμένη φονική ύαινα, που διψούσε για εκδίκηση:

«Δεν έπρεπε να τη φέρεις εδώ, γιε μου. Αφού την έφερες, θα την ακολουθούσες. Όλοι τους φταίγανε για το θάνατο του αδερφού μου και όλοι πρέπει να πληρώσουνε. Ο Ιορδάνης, που μας φθονούσε, μια ζωή. Με ταξί, πήγα στο χωριό του. Τον δηλητηρίασα, σπάζοντας η ίδια, με τα χέρια μου, τη φιγούρα, που μας είχε κλέψει. Ο Γεράσιμος, που ετοίμαζε σχέδια, πίσω από τις πλάτες μας. Παρά τρίχα, πρόλαβα να το σκάσω, μόλις τον φαρμάκωσα, πριν κατεβείτε στο γκαράζ. Και στο στέκι, κάλεσα τον Λιάκο, γιατί ήταν ευκολότερο, για μένα, να τον παγιδέψω, εκεί. Από χρόνια, του το φύλαγα. Ο Απόλλωνας και τα αδέρφια της λεγόμενης μείνανε. Αλλά και δαύτους θα τους ξεκάνω. Όλοι τους θα πεθάνουν καταραμένοι».

Υπό την πετυχημένη παρουσία και την επιρροή της φιγούρας του δαίμονα, η γριά, παρά τα χρόνια που τη βάραιναν, έριξε και έκρυψε τα πτώματά μας, στο μουνχλιασμένο υπόγειό της, όπου κηδευτήκαμε και σαπίσαμε. Τα αδέρφια της Ελένης έψαξαν την αδερφή τους, αλλά αυτή κηρύχθηκε αγνοούμενη και δεν βρέθηκε ποτέ, όπως και εγώ. Οι κακές γλώσσες διέδιδαν ότι οι δυο μας πουλήσαμε τη φιγούρα και το σκάσαμε στο εξωτερικό, για να ζήσουμε εκεί και να γλιτώσουμε από τις υποψίες, που ίσως μας βάραιναν, για τους τρεις ορφανούς φόνους. Κανείς, όμως, δεν τιμωρήθηκε, δικαστικώς, για αυτούς. Ο Απόλλωνας καταδικάστηκε, μόνο, για το φόνο του Γιακωβάκη, καθώς υπερίσχυσαν οι αμφιβολίες, για το κατά πόσο τέλεσε το σύνολο των δολοφονιών. Δικαίως, η ποινή του κυμάνθηκε, στα όρια της ποινής, που θα οριζόταν για τον ένα και μόνο φόνο, εκ προθέσεως, όπως και για την απόπειρα εναντίον μου. Η Φιλίτσα είχε μικρότερη ποινή...

Η γριά, έτσι κι αλλιώς, δεν πρόλαβε να εκδικηθεί κάποιους άλλους. Πέθανε, σύντομα, από φυσικά αίτια, θεωρώντας ότι ο Απόλλων δεν τιμωρήθηκε, όσο θα έπρεπε, πίσω από τα κάγκελα. Είναι παράδοξο της μοίρας, αλλά, τελικά, λίγο μετά από το θάνατο της γριάς, ο Απόλλων αποφυλακίστηκε, για σοβαρούς λόγους υγείας, για να φύγει από τη ζωή, κατόπιν, στο σπίτι του και στο κρεβάτι του πόνου. Ακόμα πιο παράδοξο της μοίρας είναι ότι η γριά πέθανε, έχοντας το μαράζι ότι οι Διόσκουροι ζουν. Όμως, λίγο μετά από την κοίμηση της γριάς, τα δύο αδέρφια, που ζούσαν μόνιμα, πλέον, στο Ισραήλ, έχασαν τη ζωή τους, μετά από μία βομβιστική και πολύνεκρη επίθεση των Παλαιστινίων, κάπου στην πόλη των Ιεροσολύμων. Σαν να τους πήρε όλους μαζί της, μετά το θάνατό της, με κάποιο, μετά θάνατον, θαυμαστό τρόπο. Οι μόννοι ήρωες, που έζησαν, από εκεί και πέρα, για πολλά χρόνια, ήταν τρεις

γυναίκες...

Η Φιλίτσα αποφυλακίστηκε και έφυγε από την πόλη, για το εξωτερικό. Εγκαταστάθηκε στην Ολλανδία, όπου συνέχισε την «τέχνη» της, με «αποτελεσματική» μαεστρία. Η Ιουλία βγήκε από το ψυχιατρείο και κατάφερε, μετά από χρόνια, να στρώσει τη ζωή της. Δεν παντρεύτηκε και έμεινε τεθλιμμένη χήρα, μεγαλώνοντας την κόρη του Γεράσιμου, την οποία κυοφορούσε, χωρίς να το ξέρει, κατά την εξέλιξη των γεγονότων. Έμαθε ότι ήταν έγκυος, κατά την εποχή της θεραπείας της. Είναι αλήθεια ότι η κύηση την ηρέμησε και τη βοήθησε, καταλυτικά, στο να ξεφύγει, να γλιτώσει και να απαλλαχτεί από τα φαντάσματα του παρελθόντος της. Ένα μυστικό, μονάχα, κράτησε, βαθιά, μέσα στην ψυχή της, χωρίς να το ξεχάσει και να το προδώσει ποτέ. Το ότι το κοριτσάκι της ήταν, τελικά, ο καρπός της ένωσής μου, με τη μητέρα της. Την ώρα, που η γερόντισσα δηλητηρίαζε τον Γεράσιμο, η Ιουλία τον εκδικούνταν, με εμένα, ως μέσο. Έμεινε έγκυος...

Το κορίτσι πήρε τα χαρακτηριστικά μου και μου έμοιαζε σε όλα, σαν το αντίστοιχο θηλυκό μου. Από την Ιουλία, κράτησε το φύλο. Από τον Γεράσιμο, ως μοναχοκόρη και μοναχοπαίδι του, κληρονόμησε την περιουσία του, όπως, επίσης, και την ονομασία της μητρός του, κατά τα ειωθότα και τους τύπους. Μια γέννηση συνόδευσε τους θανάτους από την ημισκαλιστή φιγούρα, η μοίρα της οποίας ήταν η τραγικότερη όλων. Η γριά την ξεφορτώθηκε, πετώντας την, έτσι απλά, σε κάδο σκουπιδιών. Θάφτηκε, δια παντός, κάπου, σε μια χωματερή. Άθελά της, η αδερφή του Γιακωβάκη τιμώρησε τον ηθικό αυτουργό όλων αυτών των φονικών: το δερμάτινο σατανά. Αυτόν, δηλαδή, που έχρισε φονέα το φορέα αρχαίου ελληνικού ονόματος (λόγω της ανυπολόγιστης αξίας του «χρυσόμαλλου δέρατος») και φόνισσα την ίδια τη γερόντισσα, λόγω της υπνωτιστικής και τηλεπαθητικής επήρειας, που ασκούσε ο σκιάδης και μυστηριώδης δαίμων. Όντας θαμμένος όμως, κάτω από λασπερούς τόνους σκουπιδιών, επιθυμεί, ξανά, καινά δεινά...

ΤΕΛΟΣ

ΤΑΞΙΔΙΑ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ ΜΑΣ»

**Σαν σήμερα:
Δεκέμβριος 2009**

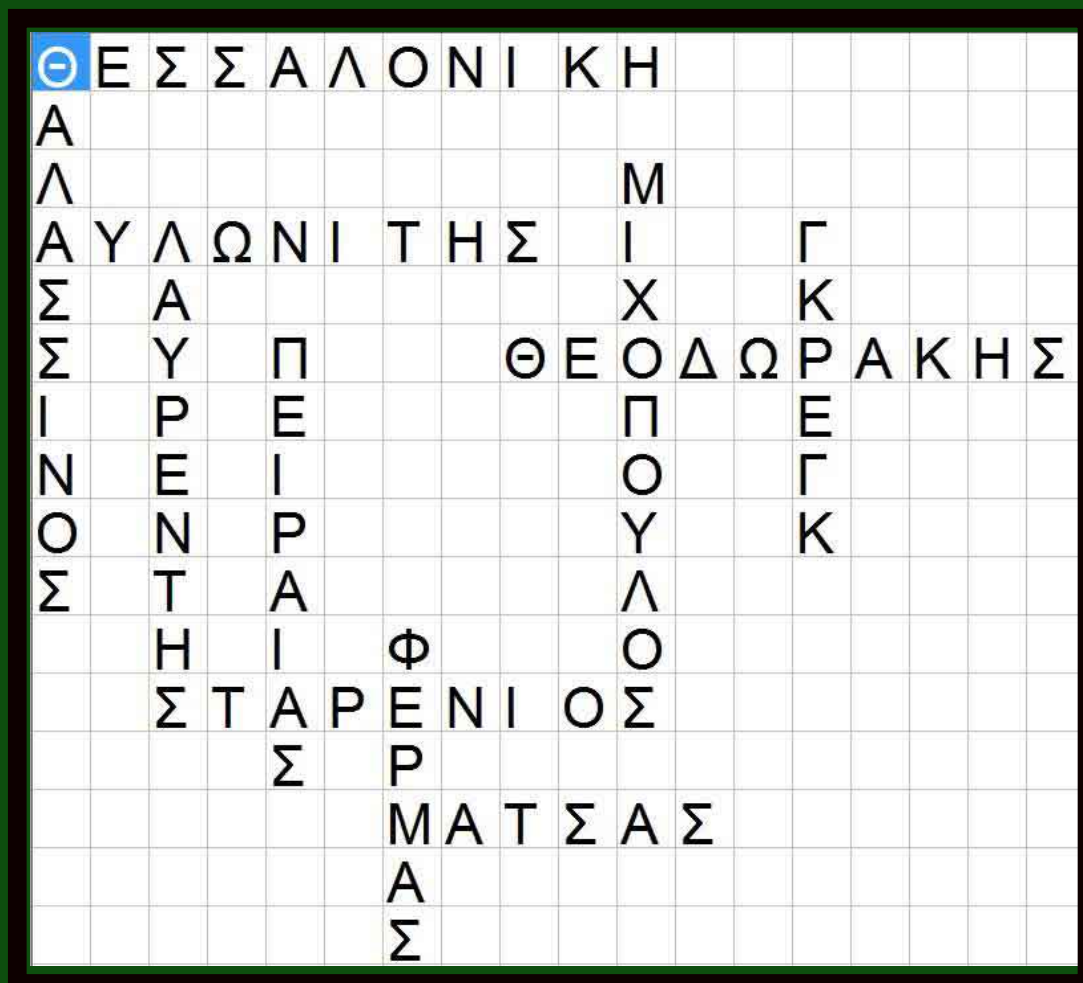
Στο τεύχος 30 (Δεκέμβριος 2009), στη σελίδα 5, παρουσιάζεται το καινούριο υπερθέαμα του Ηλία Καρελλά, για τη σεζόν 2009-2010:

«Θέατρο Προσκήνιο, Στουρνάρη & Καπνοκοπηρίου 8: “Αργοναύτες” από το θίασο Ηλία Καρελλά. Μετά την περσινή επιτυχία του “Ερωτόκριτου”, ο θίασος Ηλία Καρελλά παρουσιάζει, για τη φετινή σεζόν, την παράσταση “Αργοναύτες”, στο θέατρο Προσκήνιο. Μία παράσταση, που συνδυάζει, αρμονικά, το παραδοσιακό στοιχείο, με τη σύγχρονη

αισθητική, δημιουργώντας γρήγορες εναλλαγές και μαγικές εικόνες, για θεατές κάθε ηλικίας. Ταλαντούχοι ηθοποιοί και μουσικοί, που παίζουν, ζωντανά: λύρα, λαούτο, ούτι, μαντολίνο, ακορντεόν, νταούλι, καβάλι και τσαμπούνα, συναντούν κούκλες ανθρωπίνων διαστάσεων, πολύχρωμες φιγούρες και μαγικές σκιές και μας παρασύρουν, σε ένα ταξίδι, γεμάτο περιπέτειες και ασταμάτητη δράση. Μέσα από ένα εμπνευσμένο σκηνικό και χρήση Video Art, μικροί και μεγάλοι θεατές θα γίνουν συνταξιδιώτες του Ιάσονα και της παρέας του, για να συναντήσουν μυθικούς ήρωες, θεούς και αλλόκοτα πλάσματα, σε μία παράσταση, με μελωδικούς σκοπούς και τραγούδια, από όλη την Ελλάδα. (...) Από την Κυριακή 1 Νοεμβρίου 2009, στις 11:30 το πρωί, και κάθε Κυριακή, έως τις 2 Μαΐου 2010».

Καραγκιοζο-σταυρόλεξο

ΛΥΣΗ τεύχους 95

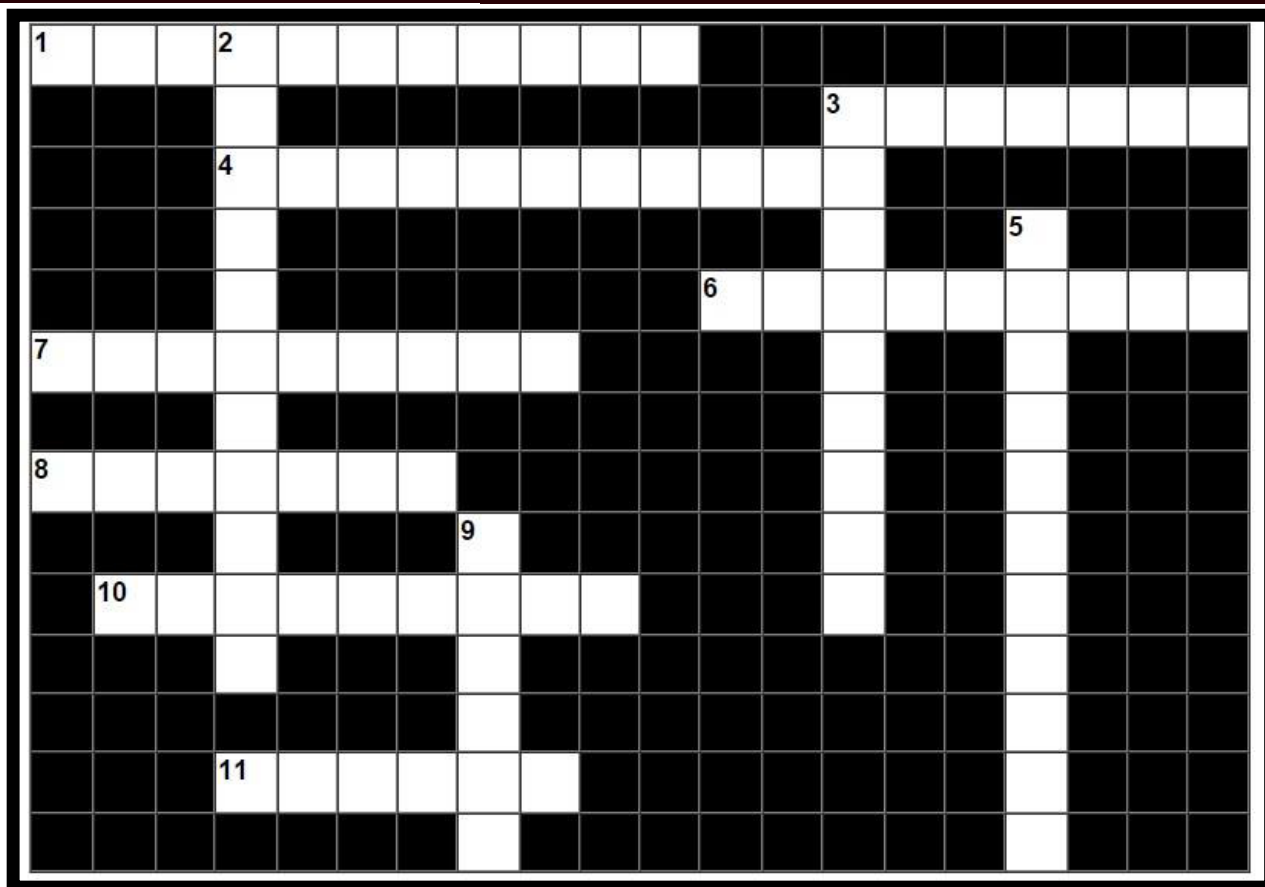
**Θέλετε να συμβάλλετε
στην οικονομική στήριξη του Σωματείου;**

**Μπορείτε να κάνετε κατάθεση
στην Τράπεζα Eurobank,**

Αριθμός λογαριασμού: **0026.0062.17.0200632294**

IBAN: GR0802600620000170200632294

Καραγκιοζο- “Ο Δραπέτης” σταυρόλεξο τεύχους 96

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Υποδύεται την αδερφή του Μάρκα
3. Υποδύεται τον Αντώνιο Μάρκα
4. Υποδύεται το βοηθό του Μάρκα
6. Μισθώνει, στον Μάρκα, το οικόπεδό του
7. Υποδύεται τον υποψήφιο γαμπρό του Μάρκα
8. Ένας από τους δύο σεναριογράφους
10. Πατριάρχης, που απαγχονίζεται στους εναρκτήριους τίτλους
11. Συνεργάτης καραγκιοζοπαίχτης του σκηνοθέτη

ΚΑΘΕΤΑ

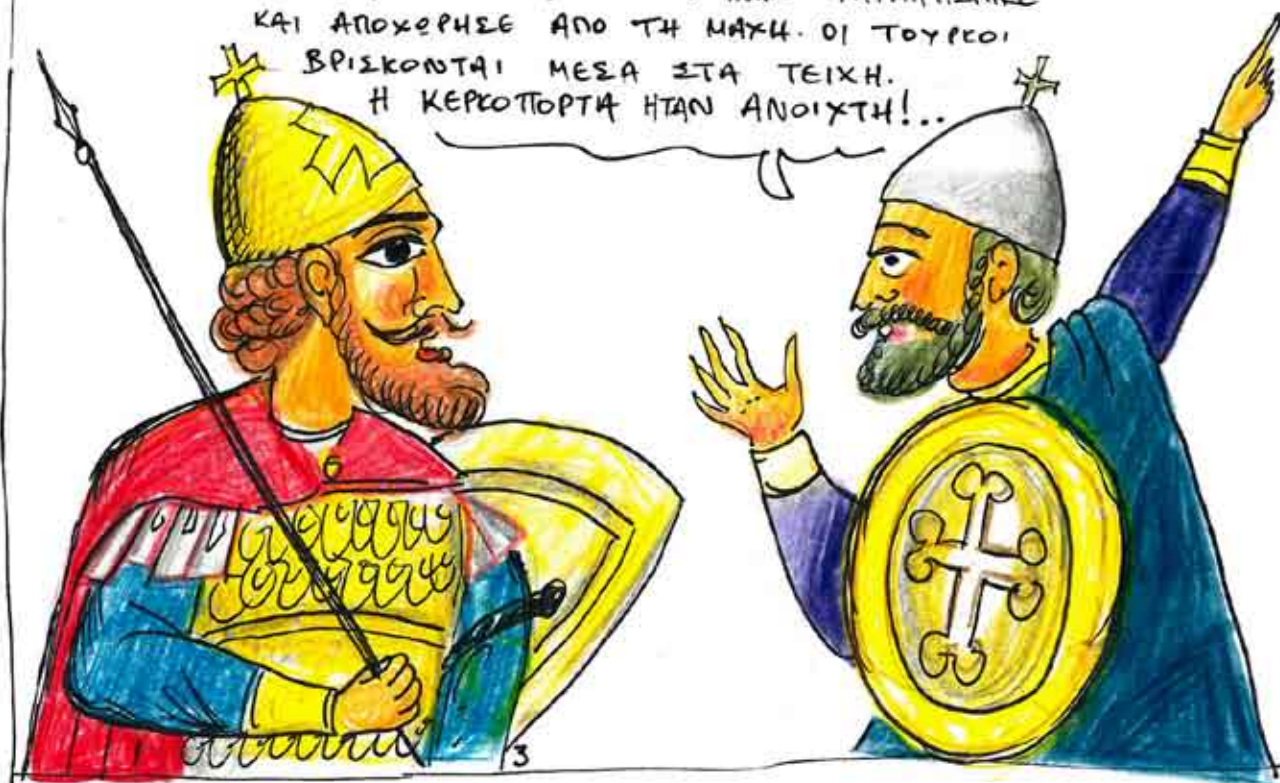
2. Βασανίζεται, στον μπερντέ, στην τελική σκηνή του έργου
3. Υπεύθυνος για τη μουσική του έργου
5. Σκηνοθέτης της ταινίας
9. Υποδύεται τον τραγουδιστή του Μάρκα

Ζ' ΜΕΡΟΣ

ΜΕΓΑΛΕ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ! Ο ΙΒΣΤΙΝΙΑΝΗΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΤΗΚΕ
ΚΑΙ ΑΠΟΧΟΡΗΣΕ ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΧΗΣ. ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ
ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΤΕΙΧΗ.
Η ΚΕΡΚΟΠΟΡΤΑ ΗΤΑΝ ΑΝΟΙΧΤΗ!...

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, Ο ΟΠΟΙΟΣ ΕΠΙ
ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΗΔΗ ΘΡΕΣ ΕΙΧΕ ΑΠΟΚΡΟΥΣΕΙ
ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΦΟΔΟΥΣ, ΒΛΗΘΗ
ΤΟΥΣ ΕΧΘΡΟΥΣ ΝΑ ΕΙΣΒΑΛΟΥΝ
ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ. ΚΕΝΤΡΙΖΟΝΤΑΣ

ΤΟ ΑΛΟΓΟΤΟΥ, ΟΡΜΗΣΕ ΣΤΟ ΠΥΚΝΟΤΕΡΟ
ΣΤΙΦΟΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΑΛΩΝ, ΑΓΩΝΙΖΟΜΕΝΟΣ
ΣΑΝ ΤΟΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΩΝ.

ΜΕ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΩ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ
ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ ΚΑΙ Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ.
ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙ ΤΟΝ ΣΥΝΕΧΗ
ΑΓΩΝΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
ΑΠΟ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΣΥΓΟ. ΕΤΣΙ Ο ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΕΙΠΕ: "ΕΙΜΑΣΤΕ Η ΦΡΟΥΡΑ ΤΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Ο ΟΠΟΙΟΣ ΕΠΕΣΕ Κ' ΑΕΝ ΠΑΡΑΔΟΘΗΚΕ"

ΜΗΝ ΣΤΕΝΑΧΟΡΙΕΣΑΙ ΚΥΡΑ ΔΕΣΠΟΙΝΑ!
ΚΑΙ ΜΗΝ ΠΟΛΥΔΑΚΡΥΖΕΙΣ...
ΠΑΛΙ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΜΕ ΚΑΙΡΟΥΣ
ΠΑΛΙ ΔΙΚΑΣΟΥ ΘΑ' ΝΑΙ...

7

ΦΙΛΟΙΜΕ ΑΓΑΠΗΜΕΝΟΙ, ΕΔΩ
ΤΟ ΛΟΡΔΟΚΟΜΙΚ ΕΛΑΒΕ
ΤΕΛΟΣ. ΕΥΧΑΡΙΣΤΟ ΠΩ
ΜΕ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΤΕ!
ΠΙΣΤΕΥΟ ΚΑΠΟΙΑ
ΣΤΙΓΜΗ ΝΑ ΕΠΑΝΕΛΘΩ.
ΑΝ, ΑΝ ΔΕΝ ΕΑΝ, ΔΕΝ
ΘΑ ΕΑΝ!..
ΓΕΙΑΣΑΣ, ΓΕΙΑΣΑΣ,
ΜΕ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΧΑΡΑ!..

Άγγελος Αγγελέρω

8